

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Έτος 2015 Αριθμός φυλλου 68 Ιανουάριος - Ιούνιος

Editorial

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος συμπληρώνει εφέτος **30 έτη από την ίδρυσή της**. Τριάντα έτη πορείας δύσκολης στην αρχή, πιο ομαλής στη συνέχεια, που την πλαισίωσαν αγωνίες, φόβοι, επιθέσεις και στοχεύεις, αλλά και επιβραβεύσεις, επιτυχίες και ανταμοιβές. Στη ζυγαριά του χρόνου, στην εφετινή αποτίμηση της πορείας μας, γέρνει το ζύγι σε αυτές τις ανταμοιβές που η ηθική διάστασή τους, τους δίνει ιδιαίτερο ειδικό βάρος. Αναπόφευκτα, ανατρέχει κανείς στις απαρχές της πορείας μας, όταν **πρωτοπόροι συνάδελφοι** με όραμα, σθένος και προσωπικό εκτόπισμα διείδαν την ανάγκη να χαράξουν ένα διακριτό δρόμο για τον Εισαγγελέα, που είχε πρόσφατα τότε αναδειχτεί σε δικαστικό λειτουργό με πλήρεις τις εγγυήσεις του νέου Συντάγματος. Η τόλμη του να γίνεις ο πρωτοπόρος κόστισε κάποτε την αντίδραση και την επιβουλή, από κάποιους που θορυβήθηκαν από την πραγματικότητα της αποκόλλησης του Κλάδου μας από τον εναγκαλισμό με την Εκτελεστική Εξουσία και της αυτονομήσής του. Η παρρησία του λόγου και η θαρραλέα στάση αντιμετωπίστηκαν, ενίοτε, με επίθεση και διώξεις που ακροβάτησαν για λίγο αυτάρεσκα, επικαλούμενες τη φορμαλιστική

εφαρμογή του νόμου, πριν τις καταποντίσει δια παντός η επικράτηση της **λογικής** και η επιβράβευση της **ηθικά ορθής στάσης** των πρωτοπόρων εκείνων συναδέλφων που, με το παράδειγμά τους, οικοδόμησαν ένα περιβάλλον αυτονόητων σήμερα ευκολιών για όλους μας: την **ανεξαρτησία**, την **ενδιάθετη ελευθερία**, το **υψηλό φρόνημα**, την **αίσθηση του ηθικού χρέους** μας, την **αξιопρέπεια**. Δεν πρόκειται μόνο για λέξεις μεγάλες στην προφορά, όσο για -μεγάλες στο περιεχόμενό τους- κατακτήσεις που απαίτησαν κόπο και χρόνο.

Με ζωντανή την παρακαταθήκη αυτή οδεύουμε σήμερα, μη έχοντας άλλη οδό από το να συνεχίσουμε έτσι, εισφέροντας και αναπτύσσοντας, οικοδομώντας και όχι αποδομώντας, καταθέτοντας με φροντίδα το προσωπικό μας παράδειγμα στην εστία του κοινού μέλλοντός μας.

Και πόσο απροσδόκητα δυσκόλεψε η καλή πορεία μας προς το μέλλον, με την απώλεια ενός τόσο ξεχωριστού από τους πρωτοπόρους μας: Ο αδόκητος χαμός του **Σωτήρη Μπάγια**, τον περασμένο Απρίλιο, άφησε τραύμα βαθύ στον Κλάδο μας. Οι προσωπικές αρετές του, η ευγένεια, η αξία, η πραότητα, η καταλλαγή, η κατάρτισή του αφαιρέθηκαν δια μιας από το ισοζύγιο και το απόθεμά μας, στο οποίο οι συνάδελφοι -και, ιδίως, οι νεότε-

ροι- προσέβλεπαν. Θα χρειαστεί καιρός να εξοικειωθεί κανείς με το γεγονός, να επεξεργαστεί τις διαστάσεις του, να διυλίζει και να αποκομίζει την κληρονομιά του Εισαγγελέα Μπάγια. Του Φίλου Σωτήρη. Και, τελικά, με την κληρονομιά αυτή να ατενίσει το μέλλον αισιόδοξα. Όπως λέει ο συγγραφέας (...) *«Το πυρίμαχο γυαλί της μνήμης χνωτίζεται, θαμπώνει. Κάθε μέρα είναι και μια νέα φτυαριά χώμα. Το πένθος ξεθωριάζει προς όφελος της ζωής, καθώς το παρελθόν αρχίζει να μην ανταποκρίνεται στις εκκλήσεις...»*. Έτσι θα κάνουμε από εδώ και εμπρός, κρατώντας όμως ακόμη ένα μικρό σημείο καθαρό, στο γυαλί της μνήμης, για να κοιτάζουμε μέσα απ' αυτό και να θυμόμαστε, να μη χάνουμε την πορεία μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Ένωσή μας, εφέτος με αφορμή τη συμπλήρωση των τριάντα ετών από την ίδρυσή της, αλλά και την απώλεια ενός ιδιαίτερου συναδέλφου, σκοπεύει να **μνημονεύσει** και να **εορτάσει**. Το **Σάββατο 19 Σεπτεμβρίου, στο Περιστύλιο του Ζαπτείου** Μεγάρου, με κάθε επισημότητα θα πράξει όσα απαιτούνται και για τα δύο. Σας καλούμε να είστε εκεί, στο μεταίχμιο της μετάβασης σε μια *νέα εποχή*.

Το Δ.Σ. της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

† Σωτήρης Μπάγιας (1957-2015)

Ο Σωτήρης Μπάγιας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Μεγάλωσε στον Κόκκινο Μύλο και τη Νέα Φιλαδέλφεια, σε εργατική οικογένεια, με τους γονείς του και τα δύο μεγαλύτερα αδέρφια του. Ήταν έγγαμος και πατέρας δύο παιδιών.

Εισήλθε στο Δικαστικό Σώμα το 1983 και προήχθη στο βαθμό του Εισαγγελέα Εφετών το έτος 2010. Εκτός από τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών Αθηνών υπηρέτησε και στις Εισαγγελίες της Σάμου και της Αμαλιάδας.

Κατά τα έτη 2001-2003 διετέλεσε εκλεγμένος Προϊστάμενος της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών.

Τον Μάρτιο του 1996 εξελέγη Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και το έτος 2000 εξελέγη, εκ νέου, στην ίδια θέση. Το έτος 2004 εξελέγη Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και τα έτη 2006 και 2008 επανεξελέγη στην ίδια θέση, την οποία διατήρησε μέχρι τον Μάρτιο του 2010, οπότε αποσύρθηκε.

Την περίοδο 2000-2001, υπό την ιδιότητά του Γενικού Γραμματέα της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος συμμετείχε, μαζί με τον τότε Πρόεδρο της Ένωσης, τ. Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, Βασίλη Μαρκή, στις διαβουλεύσεις για την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Συγκεκριμένα, το Σύνταγμα του 1975 είχε αναβαθμίσει τον Εισαγγελέα σε ισόβιο δικαστικό λειτουργό, πλην όμως, μέχρι το 2001, οι εισαγγελείς δεν συμμετείχαν στα Συμβούλια του Αρείου Πάγου, στα οποία κρίνονταν δικαστές και εισαγγελείς (γεγονός που θεωρείτο κατάλοιπο του προηγούμενου του 1975 Συντάγματος, κατά το οποίο ο Εισαγγελέας δεν ήταν αμιγώς δικαστικός λειτουργός, διότι ο θεσμός άπτετο εν μέρει και της πολιτικής εξουσίας). Μαζί με τον τότε Πρόεδρο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, εκτός από την παραπάνω προσθήκη, διεκδίκησαν, επιπλέον, την κάλυψη των θέσεων των Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου από Εισαγγελείς Εφετών αποκλειστικά, διότι μέχρι τότε είχαν δικαίωμα να προαχθούν στις θέσεις αυτές και Εφέτες. Η υλοποίηση των θέσεων αυτών που έγινε με μεγάλη δυσκολία, συναντώντας σφοδρότατες αντιδράσεις και ήταν μια απόδειξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων των δύο αυτών Εισαγγελέων που -συνεπικουρούμενοι από τους λοιπούς εισαγγελείς της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος- πέτυχαν να πείσουν το Ελληνικό Κοινοβούλιο, ώστε να αναβαθμισθεί συνταγματικά ο θεσμός του Εισαγγελέα, γεγονός που είχε συνέπειες όχι μόνον στην οντότητα και στη σημασία του θεσμού, αλλά και στην βαθμολογική εξέλιξη των εισαγγελέων που, μέχρι τότε, είχε ιδιαίτερες δυσκολίες στους ανώτερους και ανώτατους βαθμούς.

Τον Απρίλιο του 2008 διώχθηκε πειθαρχικά με πρωτοβουλία του τότε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, για προσβολή του κύρους της Δικαιοσύνης, λόγω της δημόσιας κριτικής που είχε ασκήσει στον Τύπο για άδικες κρίσεις του Ανώτατου Δικαστικού

Συμβουλίου σε θέματα προαγωγών, μεταθέσεων κ.λπ., αλλά και για την αδράνεια των αρχών στη διερεύνηση της υπόθεσης των υποκλοπών που είχε αποκαλυφθεί την περίοδο εκείνη. Σημειωτέον ότι, συνεπεία της πειθαρχικής δίωξης που του ασκήθηκε, παραπέμφθηκε στο Επταμελές Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου με το ερώτημα της οριστικής παύσης (απόλυσης). Ακολούθησε μια πρωτοφανής συμπαράσταση στο πρόσωπό του και σε ό,τι θεσμικά εκπροσωπούσε, από σύσσωμο τον νομικό κόσμο, τη συντριπτική πλειονότητα του πολιτικού κόσμου, δεκάδες επαγγελματικές ενώσεις και τον Τύπο, αλλά και από απλούς πολίτες που έστελναν με κάθε τρόπο μηνύματα συμπαράστασης. Τελικά, το Πειθαρχικό Συμβούλιο τον απάλλαξε ομόφωνα, με ένα σκεπτικό που αποτέλεσε όχι μόνο προσωπική δικαίωση, αλλά και νίκη της ελευθερίας

του λόγου εντός του Δικαστικού Σώματος. Συγκεκριμένα, το Πειθαρχικό Συμβούλιο, επικαλούμενο τις διατάξεις του Συντάγματος, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, αλλά και του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων, απεφάνθη ότι *“η έννομη τάξη θέλει την κριτική αυτή που δεν βλάπτει σε καμία περίπτωση το κύρος της Δικαιοσύνης”*.

Το έτος 1991 προσκλήθηκε και συμμετείχε στο Διεθνές Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα που διοργάνωσε στις ΗΠΑ το Αμερικανικό Υπουργείο Δικαιοσύνης, υπό τον τίτλο “International Leadership Program”, με αντικείμενο την πρόληψη και καταστολή των ναρκωτικών -εμπειρία την οποία αξιοποίησε ιδιαίτερα κατά την θητεία του στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Σάμου, διοργανώνοντας και συμμετέχοντας σε ημερίδες και εκστρατείες κατά των ναρκωτικών στην Σάμο και την Ικαρία.

Κατά τα έτη 1994-1995 μετείχε, ως εθνικός εκπρόσωπος, στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενοποίηση των εθνικών νομοθεσιών των κρατών - μελών αναφορικά με το Οργανωμένο Έγκλημα.

Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών κατά την διετία 2008-2010.

Είχε εκπροσωπήσει επανειλημμένα την χώρα μας σε πολλά συνέδρια στο εξωτερικό με θέματα σχετικά με την Ποινική Δικαιοσύνη και, ειδικότερα, την Εισαγγελική Αρχή. Έχει διατελέσει μέλος και πρόεδρος σε πολλές Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές του Υπουργείου Δικαιοσύνης, για θέματα που αφορούν στον εκσυγχρονισμό της ποινικής νομοθεσίας και στην ενσωμάτωση του Κοινοτικού Δικαίου στο Ελληνικό Δίκαιο. Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα και μελέτες σε ποινικά περιοδικά, καθώς και στον ημερήσιο Τύπο, πάνω σε θέματα που αφορούν στην Ποινική Δικαιοσύνη και στο θεσμό του Εισαγγελέα.

Αφιέρωμα στο Σωτήρη Μπάγια, Εισαγγελέα Εφετών

Επικήδειος Λόγος

Κωνσταντίνος Τζαβέλλας, Αντεισαγγελέας Εφετών, Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

Είναι εξαιρετικά βαρύ και επώδυνο, το καθήκον αποχαιρετισμού του συναδέλφου και πραγματικού φίλου, Σωτήρη Μπάγια, που τόσο ξαφνικά και απρόσμενα έφυγε από κοντά μας, γεμίζοντας θλίψη όλο το δικαστικό και νομικό κόσμο της χώρας.

Ο Εισαγγελέας Εφετών, Σωτήρης Μπάγιας, γεννήθηκε το έτος 1957 και εισήλθε στον Εισαγγελικό Κλάδο το έτος 1983. Ευτύχησε, από τα πρώτα χρόνια του υπηρεσιακού του βίου, να έχει δίπλα του, στην υπηρεσία και στη ζωή, την αγαπημένη του σύζυγο και συνάδελφο, Ευγενία Παπαγεωργίου.

Πνεύμα δημοκρατικό και ανήσυχο, ο αγαπημένος συνάδελφος στόχευσε με ακρίβεια, από τα πρώτα του υπηρεσιακά βήματα, σε όλα εκείνα που, συνοπτικά, συνηθίζουμε να αποκαλούμε παθογένειες του Κλάδου μας. Η πολυετής ενασχόλησή του με τα διοικητικά της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος ήταν μονόδρομος, για το πνεύμα του. Υπηρετήσε την Ένωσή μας, τόσο από τη θέση του Γενικού Γραμματέα, όσο και ως Πρόεδρος αυτής, συνεχόμενος, σε όλες τις θητείες του, πάντοτε με μεγάλο αριθμό ψήφων. Μπορεί να πει κανείς, ότι, μιλώντας για την Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος, δε μπορεί κανείς σήμερα να τη διαχωρίσει από την προσωπικότητα και τις προσπάθειες του Σωτήρη Μπάγια.

Κατά τη διάρκεια της θητείας, του ως αιρετού Διευθύνοντος την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, πέτυχε χάρη στις προσωπικές προσπάθειες και το όραμά του, να μετασχηματίσει τη γραφειοκρατική, τυπική αυτή υπηρεσία, σε ένα χώρο με αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, για Εισαγγελείς και δικαστικούς γραμματείς, αλλά και - κυρίως - για τον πολίτη. Το βασικό μέλημά του ήταν να αναδείξει το Δικαστήριο και την Εισαγγελία, σε ένα χώρο εμπέδωσης της Δικαιοσύνης, όπου το Δίκαιο βρίσκει το φυσικό του χώρο και οι λειτουργοί της αποκτούν πλήρη συνείδηση του έργου και του χρέους τους.

Προσπάθησε με όλες του τις δυνάμεις, να καλλιεργήσει τη σύμπνοια και τη συναδελφικότητα μεταξύ των συναδέλφων, μένοντας ο ίδιος μακριά από τις τυπικότητες που απορρέουν από τη διαφορά βαθμού και ηλικίας. Υπήρξε μέχρι τέλους αυστηρά προσηλωμένος στον ρόλο του ως Εισαγγελέως, παραμένοντας ταυτόχρονα, ουσιαστικός και ανθρώπινος. Έδωσε θεσμικές δύσκολες μάχες, σε εποχές που δεν ήσαν αυτονόητα όσα σήμερα εκλαμβάνουμε ως τέτοια, για την συνταγματική ανάδει-

ξη του Εισαγγελέα, ως ισότιμου δικαστικού λειτουργού, το αυτοδιοίκητο των Δικαστηρίων, τη βελτίωση της εικόνας και της ποιότητας της απονεμόμενης Δικαιοσύνης. Οι μάχες αυτές δεν είναι βέβαιο ποια κατάληξη θα είχαν, χωρίς τη χαρισματική προσωπικότητα, την ικανό-

τητα να γεφυρώνει αντιτιθέμενες απόψεις και να εξάγει τη σύμπνοια, για να εξυπηρετήσει το κοινό καλό και την πρόοδο της Δικαιοσύνης.

Παροιμιώδης θα μείνει η αγανάκτησή του, κάθε φορά που ο συνομιλητής του, αναφερόμενος σε εισαγγελείς, αναφερόταν σε αυτούς ως σε «εισαγγελικούς λειτουργούς». «Δικαστικοί λειτουργοί», έλεγε, «είμαστε οι δικαστές και οι εισαγγελείς, κατά το Σύνταγμα. Σε εισαγγελικούς λειτουργούς δεν κάνει αναφορά το Σύνταγμα». Περιφρουρώντας, με σθένος και ήθος, το εισαγγελικό καθήκον σε όλες του τις διαστάσεις, δεν δίστασε να βγει πρώτος μπροστά απ' όλους, για να υπερασπίσει συναδέλφους και, κυρίως, τη νομιμότητα του εισαγγελικού καθήκοντος.

Παροιμιώδης και η παρρησία, στη διατύπωση των απόψεών του. Δεν κάμφθηκε και δεν δίστασε να προβάλει - από τη δημόσια θέση του εκπροσώπου των Εισαγγελέων της χώρας - τα ζητήματα, στα οποία διέγινωσε το άδικο και το μη ορθό. Δεν υπολόγισε ποτέ, απέναντι σε ποιους άσκησε την κριτική του και άρθρωσε τον καταγγελτικό του λόγο, διότι τον διέπνεε η αίσθηση του Δικαίου και η ηθική στήριξη όλων των συναδέλφων. Και στις μάχες του αυτές δικαιώθηκε από την ιστορία και τα γεγονότα, ακόμη και αν άργησε κάποτε ή ταλαιπωρήθη-

κε, σε μερικές, μέχρι να επιβραβευθεί εν καιρώ η θαρραλέα στάση του.

Σε όλη τη διάρκεια της εισαγγελικής του σταδιοδρομίας, υπήρξε σοβαρός και αξιοπρεπής ως άνθρωπος, αμέριος και έντιμος, ως δικαστικός λειτουργός. Διέθετε έμφυτη καλοσύνη και ευγένεια, γι' αυτό και ήταν αγαπητός και σεβαστός σε όλους τους συναδέλφους του, Εισαγγελείς και Δικαστές, αλλά και στους γραμματείς των Εισαγγελιών και λοιπών δικαστικών υπηρεσιών, στις οποίες υπηρέτησε. Στους παροικούντες την καθ' ημάς Ιερουσαλήμ είναι γνωστός ο σεβασμός που απόλαυε στην έδρα του Δικαστηρίου. Ο ήπιος τρόπος, η αξιοπρέπεια, η κατάρτιση, η ευγένεια και η μέριμνά του να εξεύρει την ουσιαστική αλήθεια για την επικράτηση του Δικαίου, σε όλες τις υποθέσεις που χειρίστηκε - από την πιο μικρή, μέχρι τις πλέον σημαντικές - υπέβαλαν στους διαδίκους και τους κατηγορούμενους στάση, αντίστοιχη και την αίσθηση ότι δεν αδικούνται -που είναι και το βασικό ζητούμενο κάθε προσπάθειας να απονεμηθεί η Δικαιοσύνη.

Κατέβαλε πάντοτε κάθε προσπάθεια, για να ανταποκρίνεται και να συνδυάζει το βαρύ και ψυχοφθόρο έργο του Εισαγγελέα και τα καθήκοντά του, ως συζύγου και πατέρα. Ευτύχησε να καμαρώσει την οικογένεια και τα παιδιά του ως διακεκριμένα μέλη της κοινωνίας.

Τολμώ να πω ότι, με το ανθρώπινο και υπηρεσιακό παράδειγμά του, πέτυχε να γαλουχήσει αρκετές γενιές νέων συναδέλφων που έμαθαν να σκέπτονται, να λειτουργούν και να διαβιούν, ως Εισαγγελείς, όπως εκείνος. Αυτό για εμένα, είναι το μεγάλο κέρδος, είναι η κληρονομιά του ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ, Σωτήρη Μπάγια, στον Εισαγγελικό Κλάδο.

Πολλά μπορώ να πω ακόμη για τον εκλιπόντα φίλο και συνάδελφο, Σωτήρη, τον αξιοπρεπή, ευσυνείδητο και αμέριος Εισαγγελέα. Η θλίψη της ημέρας, όμως, και η έντονη συναισθηματική φόρτισή μου, με υποχρεώνουν να σταματήσω εδώ. Απέναντί του, τώρα, το εύρος του ηθικού χρέους υποχρεώνει σε σιγή και αναστοχασμό και, εφεξής, σε τήρηση ζώσας της παρακαταθήκης του προσωπικού του παραδείγματος.

Εύχομαι ο Μεγαλοδύναμος να δίνει δύναμη και κουράγιο, στη οικογένειά του και κυρίως, στη σύζυγό του, Ευγενία και στα παιδιά του, Ελεάνα και Δημήτρη, και να απαλύνει τον πόνο της οδυνηρής απώλειάς του.

Καλό ταξίδι αγαπημένη φίλε.

«Για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι»

Βασίλης Μαρκής, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου επί τιμή, Επίτιμος Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

Ο Σωτήρης Μπάγιας ήταν μια χαρισματική προσωπικότητα. Έφερε τη «σφραγίδα της δωρεάς», εξοπλισμένος με πολλαπλά προσόντα που θα του επέτρεπαν να ξεχωρίσει και να διακριθεί σε οποιοδήποτε τομέα της επιστημονικής και της κοινωνικής δραστηριότητας. Για το καλό της Δικαιοσύνης και της Εισαγγελίας, η συνειδητή επιλογή του ήταν να γίνει Εισαγγελέας και να αφήσει στο χώρο αυτό ανεξίτηλα ίχνη της θετικής του παρουσίας.

Δε σκοπεύω να εξιστορήσω τα προσόντα και τον τρόπο που ο Σωτήρης άσκησε τα Εισαγγελικά του καθήκοντα. Η δράση του έχει εμπεδωθεί σε οποιονδήποτε πολίτη της χώρας είχε την τύχη να χειριστεί υπόθεσή του, στο νομικό κόσμο, τους συναδέλφους του, στην κοινωνία ευρύτερα. Για πολλά χρόνια υπήρξε συνάδελφος, συμμαχητής, φίλος, μικρότερος αδελφός μου.

Συνδέθηκα μαζί του σε κρίσιμες ώρες για τη Δικαιοσύ-

Σωτήρης Μπάγιας, Βασίλης Μαρκής.

νη, την Εισαγγελία, αλλά και τον ίδιο προσωπικά και σκέφθηκα να υπενθυμίσω περιστατικά που δεν πρέπει

να ξεχαστούν, αλλά να παραμείνουν στη μνήμη των παλαιότερων και να τα γνωρίσουν οι νέοι Εισαγγελείς.

Η έναρξη της διαδικασίας της Συνταγματικής Αναθεώρησης του 2001 βρήκε τον Σωτήρη Μπάγια Γενικό Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και εμένα Πρόεδρο. Το Δ.Σ. έκρινε ότι ήταν μια μεγάλη ευκαιρία για την αναβάθμιση του κλάδου μας. Καταλήξαμε στις ρυθμίσεις που θέλαμε να διεκδικήσουμε (Εισαγγελέας ΑΠ επιλεγόμενος από τους Αντεισαγγελείς, Αντεισαγγελείς ΑΠ επιλεγόμενοι μόνον από Εισαγγελείς Εφετών, ισότιμη συμμετοχή Αντεισαγγελέων ΑΠ στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, συμμετοχή όλων των Αντεισαγγελέων του ΑΠ στη Διοικητική Ολομέλεια του ΑΠ, ισότιμη συμμετοχή των Εισαγγελέων στα Υπηρεσιακά Συμβούλια). Ο Σωτήρης ανέλαβε τη σύνταξη όλων των υποστηρικτικών των θέσεων αυτών κειμένων, τα οποία και στάλθηκαν σε όλα

τα μέλη της Επιτροπής Αναθεώρησης. Παράλληλα οι δυο μας είχαμε πολύωρες συναντήσεις με τους Εισηγητές των Κομμάτων (Ευάγγελο Βενιζέλο, Ιωάννη Βαρβιτσιώτη, Αντώνη Σκυλάκο και Φώτη Κουβέλη), κατά τη διάρκεια των οποίων κατορθώσαμε να τους πείσουμε για την ορθότητα των θέσεών μας. Έτσι, όταν ανακοινώθηκαν οι προτάσεις της Επιτροπής Αναθεώρησης, οι θέσεις και οι προτάσεις μας είχαν γίνει δεκτές καθ' ολοκληρίαν.

Επακολούθησε σεισμός στο χώρο της Δικαιοσύνης. Η Ένωση Δικαστών και «Εισαγγελέων», η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, η Ολομέλεια του Εφετείου Αθηνών, αντέδρασαν με βιαιότητα κατά των αλλαγών, υποστηρίζοντας ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι η αναβάθμιση των Εισαγγελέων θα προκαλούσε προβλήματα στη λειτουργία της Δικαιοσύνης. Ο πολιτικός κόσμος φάνηκε να κλονίζεται από την επίθεση αυτή και άρχισαν να υπάρχουν σκέψεις για υπαναχώρηση.

Τότε, όμως, αναδείχθηκε το οργανωτικό ταλέντο του Σωτήρη Μπάγια. Συνέταξε νέα κείμενα, με απάντηση στα επιχειρήματα των Δικαστών και μαζί τα αναπτύξαμε σε πολύωρες συναντήσεις, όχι πλέον μόνον με τους Εισηγητές αυτή τη φορά, αλλά και άλλους πολιτικούς που εκτιμήσαμε ότι θα είχαν λόγο στη διαμόρφωση της θέσης των Κομμάτων (Απόστολο Κακλαμάνη, Θεόδωρο Πάγκαλο, Ανδρέα Λοβέρδο, Γεράσιμο Αρσένη, Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, Προκόπη Παυλόπουλο, Ντόρα Μπακογιάννη, Χρήστο Μαρκογιαννάκη). Έτσι μπορέσαμε να πείσουμε για την ορθότητα των θέσεων μας, με μονα-

δική απώλεια τη ρύθμιση ότι ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου θα προέρχεται μόνον από τους Αντεισαγγελείς και αυτό γιατί «καλοθελητές» από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Δικαστών, με την επίκληση της Επετηρίδας, επισήμαναν στον Εισηγητή της πλειοψηφίας και τότε Υπουργό Πολιτισμού, Ευάγγελο Βενιζέλο, ότι -αν ίσχυε η ρύθμιση αυτή- θα γινόταν υποχρεωτικά Εισαγγελέας του ΑΠ, Αντεισαγγελέας που, λόγω γεγονότων του παρελθόντος, δεν ήταν αρεστός στην τότε Κυβέρνηση. Αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών ήταν η ψήφιση από την Ολομέλεια της Βουλής των γνωστών πλέον σε όλους ρυθμίσεων, που φέρουν τη σφραγίδα του Σωτήρη Μπάγια.

Και, όμως, τον Εισαγγελέα αυτόν που μια εσωτερική φλόγα τον έκαιγε για τη Δικαιοσύνη, τη λειτουργία της, το ρόλο της, για την προστασία των δικαιωμάτων των απλών πολιτών, κάποιοι επεχείρησαν να απομακρύνουν από το Κλάδο, με την άσκηση πειθαρχικής δίωξης, για το περιεχόμενο μιας συνέντευξης που έδωσε με την ευκαιρία της εκλογής του ως Προέδρου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, με την οποία θεωρήθηκε ότι θίγεται το κύρος του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Η προσπάθεια έπεσε στο κενό και η εξέλιξη εξέθεσε τους εμπνευστές της. Δεκάδες Δικαστές, Εισαγγελείς, Δικηγόροι, Καθηγητές Πανεπιστημίου, τάχθηκαν με το μέρος του Σωτήρη και προθυμοποιήθηκαν να εξεταστούν ως μάρτυρες. Είχα τη τύχη να είμαι ένας από τους μάρτυρες που εξετάστηκε στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, ενώ ήμουν ο αρχαιότερος εν ενεργεία Αντεισαγγελέας του

Αρείου Πάγου και μέλος του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Οι άλλοι δυο μάρτυρες ήταν ο τότε Αρεοπαγίτης και σημερινός Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, Αθανάσιος Κουτρομάνος, και ο επίτιμος Εισαγγελέας του ΑΠ, Παναγιώτης Δημόπουλος. Το κατηγορητήριο κονιορτοποιήθηκε και το Πειθαρχικό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον εξαίρετο Αρεοπαγίτη Αχιλλέα Νταφούλη -δικαστή που το κομματικό κατεστημένο αδίκησε κατάφωρα- και Εισηγητή τον μετέπειτα Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, Μιχαήλ Θεοχαρίδη, εξέδωσε ομόφωνη αθωωτική απόφαση, το περιεχόμενο της οποίας αποτελεί ένα ύμνο για το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης στο χώρο της Δικαιοσύνης. Αυτό που είναι χαρακτηριστικό είναι η στάση του Σωτήρη Μπάγια, η απόλυτη ηρεμία με την οποία αντιμετώπισε την δίωξη, αλλά και η μεγαλοψυχία του απέναντι σε αυτούς που οργάνωσαν το σχέδιο εξόντωσής του.

Προσπάθησα να εκθέσω περιληπτικά τα γεγονότα δυο περιόδων που με συνέδεσαν ακόμη περισσότερο με τον Σωτήρη, με τον οποίο διαχρονικά μας συνέδεσε η κοινή μας αγωνία για την πορεία της Δικαιοσύνης, της κοινωνίας της χώρας μας γενικότερα.

Ελπίζω οι Εισαγγελείς να μη ξεχάσουν ποτέ τη συνολική προσφορά του στον Κλάδο και ότι οι γενικότερες εξελίξεις στη χώρα μας θα είναι θετικές, ώστε να μη χρειαστεί να ειπώ σε λίγο καιρό στο νεκρό φίλο μου, παραφράζοντας τη φράση του Χρόνη Μίσσιου, «Καλά, εσύ πέθανες νωρίς».

«Στη μνήμη του Εισαγγελέα Σωτήρη Μπάγια»

Ειρήνη Γιανναδάκη, Πρόεδρος Εφετών, Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών

Δεν ήταν μια απλή περίπτωση ο Σωτήρης Μπάγιας. Όταν σκέφτομαι τη στάση ζωής, τη συμπεριφορά του, την ελεύθερη σκέψη του, το κριτικό και επικριτικό του πνεύμα, τον πρίο και διαλλακτικό χαρακτήρα του, λέω πως υπήρξε μια ξεχωριστή περίπτωση ενός ανθρώπου με κύρος, σεμνότητα, εντιμότητα και ευπρέπεια που αναγνωρίζουν όλοι -ακόμη και εκείνοι που συγκρούστηκαν ή διαφώνησαν μαζί του-. Που ήξερε να τιμά και να σέβεται την Δικαιοσύνη και τις ανθρώπινες αξίες. Που ήταν πάντα με την δύσκολη πλευρά, χωρίς δεσμεύσεις και συμφέροντα. Που άφησε πίσω του για όλους εμάς πλούσιο υλικό και μέθοδο δικαστικής ανεξαρτησίας και ελευθερίας του λόγου. Έφυγε ενωρίς, στα 57 του, κουβαλώντας ελευθερία και αξιοπρέπεια. Ο θάνατός του, το τέλος μιας εποχής, για όσους τον ζήσαμε και τον αγαπήσαμε.

Μια αστραπή η ζωή σου, ξεχωριστέ μου φίλε, αλλά πρόλαβες να δώσεις το στίγμα σου στον χώρο της Δικαιοσύνης, με θαρραλέες παρεμβάσεις και αλήθειες που τολμούσες να ξεστομιζεις και σε δύσκολες, φορτισμένες εποχές. Για αυτό και ο θάνατος σου δεν πέρασε απαρατήρητος. Μας συγκλόνισε όλους. Θα σε θυμάμαι με αγάπη και ευγνωμοσύνη. Ήσουν από αυτούς που εμπιστεύτηκα, που με βοήθησαν να στεριώσω μέσα μου την πεποίθηση, ότι και τα πιο δύσκολα μπορούν και πρέπει να ειπωθούν. Και ποτέ δεν χαθήκαμε, γιατί ήσουν πάντα εκεί με χαμόγελο, με το δικό σου, ξεχωριστό τρόπο.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, σε έκτακτη συνεδρίαση μετά το θλιβερό άγγελμα του αδόκητου θανάτου του

Σωτηρίου-Γεωργίου ΜΠΑΓΙΑ

Εισαγγελέως Εφετών και τέως Προέδρου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, εκφράζει τη βαθειά οδύνη του συνόλου των εισαγγελέων της χώρας για την απώλεια του αείμνηστου συναδέλφου και τέως Προέδρου της Ένωσής μας.

Η πραότητα, η έμφυτη ευγένεια, το ήθος, το ευρύ και προοδευτικό πνεύμα και η αφιέρωσή του στον Εισαγγελικό Κλάδο -για την ανάδειξη και την προαγωγή του οποίου αφιέρωσε την ικμάδα του-, τον ανάγουν σε προσωπικότητα από τις λίγες εκείνες, έναντι των οποίων το εύρος του ηθικού χρέους υποχρεώνει σήμερα μεν σε σιγή και αναστοχασμό και, εφεξής, σε ανάμνηση και τήρηση ζώσας της παρακαταθήκης του προσωπικού του παραδείγματος.

Ως ελάχιστο δείγμα τιμής και σεβασμού της μνήμης του, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσής μας αποφασίζει τα ακόλουθα :

1. Την αποστολή συλλυπητηρίου τηλεγραφήματος στην οικογένεια του εκλιπόντος.
2. Την αποστολή στεφάνου εις μνήμη του.
3. Την κάλυψη της δαπάνης της κηδείας του.
4. Τη δημοσίευση του παρόντος Ψηφίσματος στον Ημερήσιο Τύπο.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Τζαβέλλας, Αντεισαγγελέας Εφετών

Ο Γενικός Γραμματέας

Δημήτριος Ζημιανίτης, Εισαγγελέας Πρωτοδικών

«Ωσεί Παρών»

Κωνσταντίνα Γκίκα,
Επίτιμη Εισαγγελέας Εφετών

Ωσεί παρών θα είσαι στις ψυχές μας από εδώ και πέρα καλέ μου φίλε και συνάδελφε, Σωτήρη Μπάγια, που έφυγες τόσο αιφνιδιαστικά και άδικα.

Θα είσαι για πάντα «ωσεί παρών».

Εσύ ένας νεαρός εισαγγελικός πάρεδρος που σταμάτησες το τάνκ της τρίτης εξουσίας στην πλατεία της ανεξαρτησίας.

Εσύ, μόνο εσύ, έβγαλες από μέσα μας την φυλακή και μας μοίρασες τα παράσημα της τόλμης του θάρρους και μιας απίστευτης ανθρωπιάς.

Εσύ, μόνο εσύ, μας τα έδωσες όλα αυτά.

Για την επαγγελματική αναβάθμιση που πέτυχες με τους αγώνες σου, σε ένα τόσο σκληρό και συνάμα συναρπαστικά δημοκρατικό κλάδο, ας μιλήσουν οι συνοδοιπόροι σου, εκπρόσωποι της ένωσής μας.

Εμείς, οι απλοί, ανώνυμοι εισαγγελείς, σου οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Απρίλιος του 2015

Συνέντευξη του Προέδρου της ΕΕΕ Σωτήρη Μπάγια, Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», 18.3.2008

«Κουκούλωσαν τις υποκλοπές»

Ο αντεισαγγελέας Εφετών Αθηνών Σωτήρης Μπάγιας επενεξελέγη πρόσφατα πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και, παρά το γεγονός ότι είχε απέναντί του μια πολύ καλά οργανωμένη ομάδα εισαγγελέων με ισχυρή στήριξη, το 70% του εκλογικού σώματος τον τίμησε με την ψήφο του. Όραμά του είναι να δει κάποια μέρα τη Δικαιοσύνη της χώρας του να απονέμεται σε ένα πολιτισμένο περιβάλλον, έγκαιρα και αποτελεσματικά, και τους συναδέλφους του να ασκούν τα καθήκοντά τους με ηρεμία, ασφάλεια και αξιοπρέπεια. Γνωρίζοντας ωστόσο τα προβλήματα της Δικαιοσύνης εκ των έσω, απαντά με ειλικρίνεια στις ερωτήσεις των «ΝΕΩΝ».

Ο χειρισμός μεγάλων υποθέσεων (υποκλοπές, ομόλογα) έφερε τα τελευταία χρόνια κάποιους συναδέλφους σας στο επίκεντρο πολιτικών αντιπαραθέσεων. Ευσταθούν οι αιτιάσεις περί αδράνειας ή και συγκάλυψης ακόμη;

Από τις υποθέσεις που αναφέρατε ξεχωρίζω αυτή των υποκλοπών ως την πλέον σημαντική αφού συνδεόταν με θέματα εθνικής ασφάλειας και λειτουργίας του ίδιου του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Ειδικά για την υπόθεση αυτή δεν μπορώ παρά να αναγνωρίσω ότι υπήρξε αδικαιολόγητη αδράνεια της Εισαγγελίας τουλάχιστον κατά το αρχικό στάδιο. Μια προκαταρκτική έρευνα που έπρεπε να ολοκληρωθεί σε λίγες - ελάχιστες - ημέρες, διήρκεσε έντεκα ολόκληρους μήνες, με πρόδηλα αρνητικά αποτελέσματα για την ανακάλυψη της αλήθειας.

Συνηθίζεται αυτό;

Υπενθυμίζω ότι σκοπός της προκαταρκτικής εξέτασης είναι η βάσιμη διαπίστωση τέλεσης αξιόποινης πράξης, ανεξάρτητα από τον εντοπισμό ή μη των προσώπων των δραστών. Εφόσον αυτό συμβεί, τότε ο εισαγγελέας είναι υποχρεωμένος να κινηθεί αμέσως την ποινική δίωξη κατά του οποιουδήποτε υπαιτίου. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η τέλεση των αξιόποινων πράξεων ήταν βέβαια ήδη από την έναρξη της προκαταρκτικής εξέτασής. Δεν μπορώ επίσης να μην επισημάνω το γεγονός ότι για πρώτη φορά στα δικαστικά χρονικά του τόπου η διεξαγωγή μιας τόσο σημαντικής έρευνας, κρατήθηκε απολύτως μυστική και μάλιστα για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα.

Και στην υπόθεση των ομολόγων;

Θεωρώ ότι στη συγκεκριμένη υπόθεση η Εισαγγελία ανταποκρίθηκε με επάρκεια και διαφάνεια. Η διεξαγωγή της προκαταρκτικής εξέτασης ανακοινώθηκε αμέσως, η διάρκειά της ήταν σχετικά σύντομη και η σύγκληση της Ολομέλειας του Εφετείου Αθηνών συνετέλεσθη σε εύλογο χρόνο. Θέλω να πιστεύω ότι σύντομα θα έχουμε και τα ουσιαστικά αποτελέσματα της κύριας ανάκρισης που διεξάγεται από τον εφέτη - ειδικό ανακριτή.

Ένα ζήτημα που επίσης προκάλεσε τριβές ήταν η λειτουργία των καμερών. Και εδώ ο «πρωταγωνιστής» ήταν εισαγγελέας. Και μάλιστα ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Η δική σας γνώμη ποια είναι;

Θεωρώ ότι η διαρκώς εντεινόμενη επέκταση της σταθερής εγκατάστασης και λειτουργίας καμερών αποτελεί τον μεγαλύτερο μελλοντικό κίνδυνο για τη δημοκρα-

τία και τις ατομικές ελευθερίες. Εξάλλου, έχει αποδειχθεί ότι η χρήση του μέσου αυτού ελάχιστα ως καθόλου έχει συμβάλει στην πάταξη της εγκληματικότητας.

Ο κ. Σανιδάς φαίνεται να έχει εντελώς διαφορετική άποψη.

Πράγματι έτσι φαίνεται.

Η Ένωσή σας και εσείς προσωπικά έχετε δώσει μάχη κατά της διαφθοράς, καταθέτοντας μάλιστα συγκεκριμένες προτάσεις. Εισακουστήκατε;

Πράγματι, έχουμε καταθέσει μια απλή - απλούστατη - πρόταση για την ανακάλυψη και πάταξη της διαφθοράς, τουλάχιστον σε επίπεδο κορυφής της κρατικής εξουσίας. Περιλαμβάνει αυστηρό έλεγχο του πόθεν έσχες, άρση κάθε οικονομικού απορρήτου για τους κρατικούς λειτουργούς και δήμησηση των περιουσιακών στοιχείων που δεν δικαιολογούνται. Παρ' ότι κατατέθηκε προ τριετίας στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφά-

νειας της Βουλής και ενώ την έχουμε ανακοινώσει και αιτιολογήσει επανειλημμένα δημοσίως, οι πάντες κωφεύουν. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε απάντηση. Αν έχουν αντιρρήσεις ας βγουν να το πουν. Η καθολική σιωπή δημιουργεί συνειρμούς και υπόνοιες.

Μήπως η... απάντησή σας δόθηκε στις εκλογές για την Ένωση Εισαγγελέων;

Η αλήθεια είναι ότι συνέβησαν πρωτόγνωρα γεγονότα που με λύπησαν αφάνταστα και με προβληματίσαν βαθιά, ενώ παράλληλα περιήλθαν σε γνώση μου πληροφορίες που με εξέπληξαν αρνητικά. Ωστόσο, δεν θα ήθελα να επεκταθώ περισσότερο στα θέματα αυτά.

Το εκλογικό σώμα ωστόσο σας έδωσε σαφή εντολή να συνεχίσετε τον αγώνα. Το συναισθάνεστε;

Πράγματι, το αποτέλεσμα των εκλογών αποτέλεσε δικαίωση, όχι μόνο για μένα προσωπικά, αλλά κυρίως για τον μέσο εισαγγελέα της χώρας που μοχθεί καθημερινά, υπό αντίξοες συνθήκες, για να συμβάλει στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Κι αυτό, παρά τις πικρίες και απογοητεύσεις που κατά καιρούς αισθάνεται από αδικίες που γίνονται εις βάρος, του σχετικά με την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης πώς συμπεριφέρεται απέναντι στα προβλήματα αυτού του

τόσο κρίσιμου τομέα;

Ελάχιστοι από τους υπουργούς Δικαιοσύνης που πέρασαν είχαν μεράκι και όραμα. Και σχεδόν κανένας δεν αντιμετώπισε τα οξύτατα προβλήματα της Δικαιοσύνης με μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και πρόγραμμα. Μάλιστα, ορισμένοι υπουργοί Δικαιοσύνης - κυρίως λόγω άγνοιας του αντικειμένου - εγκλωβίσθηκαν σε ένα σκληρό περιβάλλον συμβούλων που τους παρέσυρε στη λήψη μέτρων τα οποία όχι μόνο δεν επέλυσαν αλλά αντίθετα επέτειναν το πρόβλημα της Δικαιοσύνης.

Σήμερα;

Ο σημερινός υπουργός δείχνει ότι έχει καλές προθέσεις και διάθεση για επίλυση ορισμένων τουλάχιστον από τα προβλήματα της Δικαιοσύνης. Όμως αυτά δεν αρκούν. Απαιτείται μακροπρόθεσμο συγκεκριμένο πρόγραμμα και - πάνω απ' όλα - ισχυρή βούληση και τόλμη για λήψη ριζοσπαστικών μέτρων. Για τομές και ρήξεις. Αυτά περιμένουμε να δούμε ...

Το γεγονός ότι ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, καθώς και οι πρόεδροι των Ανωτάτων Δικαστηρίων, επιλέγονται από την εκάστοτε κυβέρνηση, αφήνει ανεπηρέαστη την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης;

Η Κυβέρνηση - η κάθε Κυβέρνηση - είναι κατ' εξοχήν πολιτικό όργανο και οι όποιες αποφάσεις και επιλογές της έχουν κατ' ανάγκη πολιτικό χαρακτήρα που διαπνέεται και από τα κριτήρια του κόμματος που κυβερνά. Αυτά τα κριτήρια προδήλως ισχύουν ισχύουν και στην απόφαση για την επιλογή του προσώπου του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Για τον λόγο αυτό, θεωρώ ότι η επιλογή τόσο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου όσο και των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων - αν δεν μπορεί να γίνεται από τους ίδιους τους δικαστικούς λειτουργούς - πρέπει να γίνεται από τη Βουλή με ευρεία και κατά συνέπεια διακομματική πλειοψηφία.

Από τα προβλήματα της Δικαιοσύνης ποια θεωρείτε τα σημαντικότερα;

Τη βραδύτητα των ρυθμών απονομής της, σε συνδυασμό προς τις άθλιες - τριτοκοσμικές - συνθήκες υπό τις οποίες οι δικαστικοί λειτουργοί ασκούν τα καθήκοντά τους, σε κλίμα μόνιμης ανασφάλειας.

Ανασφάλεια γιατί;

Εξαιτίας των πολλών και σοβαρών αδικιών του Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα προσαγωγών, μεταθέσεων, αποσπάσεων κ.λπ., με τη λήψη αποφάσεων, απρόσμενα ευμενών ή δυσμενών, για τους υπό κρίση συναδέλφους, που δημιουργούν - εύλογα - αισθήματα πικρίας, απογοήτευσης και ανασφάλειας. Εκτός όμως από αυτά, ανακύπτει και το κεφαλαιώδες ερώτημα: Αν δεν μπορούμε να έχουμε πραγματική δικαιοσύνη στις μεταξύ μας εσωτερικές σχέσεις, τι είδους δικαιοσύνη απονέμουμε προς τα έξω;

Αιτιολογούνται οι αποφάσεις αυτές του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου;

Δυστυχώς - και αυτό είναι το εκπληκτικό - οι αποφάσεις του ΑΔΣ κατά κανόνα δεν αιτιολογούνται ουσιαστικά, παρά το σχετικό αίτημα της Ενώσεώς μας, που μάλιστα έχει διατυπωθεί και δημοσίως.

Ευχαριστίες

Η οικογένεια του Σωτήρη Μπάγια εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της προς τους συναδέλφους του και τους φίλους μας, για την αμέριστη συμπαράστασή τους στον τραγικό και αδόκητο αυτό θάνατο που έπληξε την οικογένειά μας.

Ευχαριστεί, ιδιαίτερα, την Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος τόσο για την ηθική όσο και για την έμπρακτη συμπαράσταση με την κάλυψη των εξόδων της κηδείας, αλλά και για την έκδοση του παρόντος Φύλλου του «Εισαγγελικού Λόγου».

Ευχαριστεί, επίσης, όλους τους φίλους και συναδέλφους για την συμβολή τους, τόσο με την αγορά στεφάνων, όσο και με τις δωρεές τους στην «Κιβωτό του Κόσμου», από τις οποίες συγκεντρώθηκε το ιδιαίτερα αξιόλογο ποσό των 5.000 περίπου ευρώ, με το οποίο διευκολύνονται σε σημαντικό βαθμό οι σκοποί του εν λόγω οργανισμού. Είναι βέβαιο ότι η ψυχή του εκλιπόντος θα αγαλλιά εκεί που βρίσκεται, γιατί εκτιμούσε ιδιαίτερα την Κιβωτό που προσφέρει έργο σε ταλαιπωρημένα παιδιά, ανεξαρτήτως φυλής, ιθαγένειας και θρησκείας.

Ευγενία, Ελεάνα, Δημήτρης

Το Επαμελές Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου

Αριθμός 36/2008*

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Αχιλλέα Νταφούλη, Αρεοπαγίτη, ως αρχαιότερο στο βαθμό, πρώτο αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, (κωλυόμενου του πρώτου τακτικού μέλους Βασιλείου Νικόπουλου, Προέδρου του Αρείου Πάγου), Ηλία Γιαννακάκη, Γεώργιο Πετράκη, Αλέξανδρο Νικάκη, Δημήτριο Πατινίδη, Μιχαήλ Θεοχαρίδη, Εισηγητή, Δήμητρα Παπαντωνοπούλου, Αρεοπαγίτες, με την παρουσία και της γραμματέως Καλλιόπης Καλογεράκη, δικαστικής υπαλλήλου του Αρείου Πάγου.

Συνεδρίασε στο Κατάστημα του Αρείου Πάγου στις 10 Ιουλίου 2008 για να αποφανθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών Ν 1756/1988, επί της με αριθμό ΕΠ 62/9.4.2008 Πειθαρχικής Αγωγής, που άσκησε ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου Αθανάσιος Κονταξής, κατά του Σωτηρίου Μπάγια Αντεισαγγελέα Εφετών Αθηνών, με την οποία του αποδίδονται τα αναφερόμενα σ' αυτή πειθαρχικά παραπτώματα.

(...)

Στη συνεδρίαση αυτή προσήλθε και παρέστη ο εγκαλούμενος, ο οποίος απολογήθηκε (...)

Το Συμβούλιο, αφού ακούσε τον εγκαλούμενο και έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία της δικογραφίας

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. (...)

II. Επειδή, στο άρθρο 12 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος 1975, όπως αναθεωρήθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, ορίζεται ότι «1. Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα να συνιστούν ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία, τηρώντας τους νόμους, (...). Στο άρθρο δε 23 του Συντάγματος προβλέπεται: «1. Το Κράτος λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών μ' αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου. 2. (...). Απαγορεύεται η απεργία με οποιαδήποτε μορφή στους δικαστικούς λειτουργούς και σ' αυτούς που υπηρετούν στα σώματα ασφαλείας. Περαιτέρω, στο άρθρο 11 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ), που έχει κυρωθεί με το ΝΔ 53/1974 (ΕτΚ Α', φ. 256) ορίζεται ότι: «1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και εις την ελευθερίαν συνεταιρισμού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ιδρύσεως μετ' άλλων συνδικάτων και προσχωρήσεως εις συνδικάτα επί σκοπώ προασπίσεως των συμφερόντων του (...)

Η άσκησης των δικαιωμάτων τούτων δεν επιτρέπεται να υπαχθή εις ετέρους περιορισμούς πέραν των υπό του νόμου προβλεπομένων και αποτελούντων αναγκαία μέτρα, εν δημοκρατική κοινωνία, δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας και της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων. (...) Ακόμη, στο άρθρο 22 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, που κυρώθηκε με το Ν 2462/1997 (ΕτΚ Α', φ. 25), προβλέπεται ότι: «1. Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σύστασης συνδικαλιστικών οργανώσεων και συμμετοχής του σε αυτές για την προστασία των συμφερόντων του. 2. Η άσκηση του δικαιώματος αυτού δεν υπόκειται σε περιορισμούς άλλους εκτός από εκείνους που προβλέπονται από το νόμο και είναι απαραίτητοι σε μια δημοκρατική κοινωνία (...). 3...». Με τις πιο πάνω συνδυασμένες διατάξεις του Συντάγματος, καθώς και αυτές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Διεθνούς Συμφώνου, οι οποίες έχουν κυρωθεί με νόμο και έχουν υπερνομοθετική ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, θεσπίζεται η συνδικαλιστική ελευθερία, αφενός ως ατομικό δικαίωμα ίδρυσης και προσχώρησης των εργαζομένων σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και αφετέρου ως συλλογικό δικαίωμα οργάνωσης και ελεύθερης δράσης των συνδικαλιστικών οργανώσεων για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών συμφερόντων των εργαζομένων. Από την προστασία της συνταγματικά κατοχυρωμένης συνδικαλιστικής ελευθερίας, υπό το περιεχόμενο που προαναφέρθηκε, δεν εξαιρούνται οι δικαστικοί λειτουργοί, καίτοι σ' αυτούς απαγορεύεται, κατά ρητή επιταγή του άρθρου 23 παρ. 2 του Συντάγματος, η απεργία με οποιαδήποτε μορφή. Συγκεκριμένα, το άρθρο 89 παρ. 5 του Συντάγματος διαλαμβάνει, ότι «επιτρέπεται η συγκρότηση ένωσης δικαστικών λειτουργών, όπως νόμος ορί-

ζει». Από τη διάταξη αυτή, η οποία κατοχυρώνει την ελευθερία των δικαστικών λειτουργών να συνιστούν ενώσεις, που να επιδιώκουν και συνδικαλιστικούς σκοπούς, συνάγεται η **βούληση του συντακτικού νομοθέτη να περιβάλλει με την προστασία του και τις ενώσεις των δικαστικών λειτουργών, τον καθορισμό του ειδικότερου περιεχομένου της οποίας ανέθεσε στον κοινό νομοθέτη, υπάγοντας τη συγκρότηση και λειτουργία της δικαστικής ένωσης στην επιφύλαξη του νόμου.** Τέτοιος οργανικός νόμος που να ρυθμίζει τα της ιδρύσεως και λειτουργίας των ενώσεων των δικαστικών λειτουργών ή που να θέτει περιορισμούς συναφείς με την προσήκουσα άσκηση και το κύρος του δικαστικού λειτουργήματος δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα. Όμως, για την προστασία της συνταγματικά επιτασσόμενης συνδικαλιστικής ελευθερίας και δράσης των δικαστικών λειτουργών, στα πλαίσια των ενώσεών τους, ο νομοθέτης έχει θεσπίσει διατάξεις που παρέχουν **αυξημένες προσωπικές εγγυήσεις στους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους των δικαστικών ενώσεων σε σχέση με τη συνδικαλιστική τους δραστηριότητα.** Έτσι, ενώ με τη διάταξη του άρθρου 91 παρ. 1 του Ν 1756/1988 «Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 4 του Ν 1868/1989, κατά την οποία «πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά. κάθε υπαίτια και καταλογιστή πράξη ή συμπεριφορά εν γένει του δικαστικού λειτουργού εντός ή εκτός υπηρεσίας, εφόσον αντίκειται προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του και θίγει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης», οριοθετήθηκε τι συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για τους δικαστικούς λειτουργούς, ακολουθώντας στην παράγραφο 5 εδάφ. γ' του ίδιου άρθρου και Κώδικα, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 14 παρ. 3 του Ν. 1868/1989, ρητά προβλήθηκε και ορίστηκε ότι « δεν αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα για το δικαστικό λειτουργό α)... β)... γ) η συμμετοχή και η ανάπτυξη δραστηριότητας σε ήδη αναγνωρισμένες ενώσεις δικαστών ή άλλα σωματεία και η έκφραση γνώμης και κριτικής άποψης που γίνεται στα πλαίσια της συνδικαλιστικής δραστηριότητας». Με την τελευταία αυτή διάταξη προστατεύεται, πλην άλλων, και το δικαίωμα της έκφρασης γνώμης και κριτικής άποψης από τους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους των ενώσεων των δικαστικών λειτουργών, ενόψει του ότι, η προστασία της ελευθερίας της έκφρασης γνώμης και κριτικής άποψης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ελευθερία της ένωσης και της συνδικαλιστικής δράσης (άρθρο 11 της ΕΣΔΑ). Από τη γενική δε διατύπωση αυτής της διάταξης του άρθρου 91 παρ. 5 εδ. γ' του Ν 1756/1988, στην οποία δεν τίθεται κανένας απολύτως περιορισμός ως προς τα θέματα, για τα οποία είναι επιτρεπτή η έκφραση γνώμης και κριτικής άποψης στα πλαίσια της συνδικαλιστικής δραστηριότητας των δικαστικών λειτουργών, συνάγεται, ότι επιτρέπεται η έκφραση, δημοσίως, γνώμης ή κριτικής άποψης από μέρους των συνδικαλιστικών εκπροσώπων των δικαστικών λειτουργών τόσο για ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία της δικαιοσύνης ή τους δικαστικούς εν γένει λειτουργούς της, όσο και για οποιοδήποτε, άλλης φύσεως, θέμα ή ζήτημα, εφόσον η έκφραση της γνώμης ή της κριτικής άποψης γίνεται στα πλαίσια της συνδικαλιστικής δραστηριότητάς τους. Είναι αυτονόητο ότι στην, κατά την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 91 παρ. 5 εδ. γ' του Ν 1756/1988, έννοια της «έκφραση γνώμης» ή «κριτικής άποψης», που γίνεται από δικαστικό λειτουργό υπό τη συνδικαλιστική του ιδιότητα, εμπίπτουν μόνο υποκειμενικές αντιλήψεις και αξιολογικές απόψεις, κρίσεις ή πεποιθήσεις, οι οποίες μπορεί, κατ' άλλη υποκειμενική αντίληψη ή κρίση, να χαρακτηρισθούν ως ορθές ή εσφαλμένες, όχι, όμως, και ανακριβείς, ψευδείς ή συκοφαντικοί ισχυρισμοί, οι οποίοι δεν συμβιβάζονται προς το αξίωμα του δικαστικού λειτουργού και μπορούν να μειώσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στους δικαστικούς λειτουργούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. (...) Από όσα εκτέθηκαν γίνεται φανερό, ότι, σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 91 παρ. 5 εδ. γ' του Ν 1756/1988, όπως ισχύει, η έκφραση γνώμης ή η άσκηση κριτικής, δημοσίως, από μέρους δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού, όπως οριοθετήθηκε παραπάνω, η οποία γίνεται στα πλαίσια της συνδικαλιστικής δραστηριότητάς του για θέματα που αφορούν την οργάνωση, λειτουργία και ανεξαρτησία της δικαιοσύνης ή τους δικαστικούς εν γένει λειτουργούς της, όπως είναι και τα ζητήματα τα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των οργάνων διοίκησης της Δικαιοσύνης ή με το χειρισμό από τους αρμόδιους δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς ορισμένων υποθέσεων της επικαιρότητας με μεγάλο κοινωνικό ενδιαφέρον, ή, ακόμη, και με τις σχέσεις της δικαστικής λειτουργίας με τις άλλες δύο συντε-

ταγμένες λειτουργίες της Πολιτείας (εκτελεστική και νομοθετική), είναι επιτρεπτή και δεν αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Εξάλλου, με τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 1 του Συντάγματος και 10 παρ. 1 και 2 της ΕΣΔΑ (...) για κάθε πρόσωπο το δικαίωμα έκφρασης και διάδοσης των στοχασμών ή, αλλιώς, της ελευθερίας της έκφρασης, το οποίο αποτελεί ένα από τα ουσιαστικά θεμέλια κάθε δημοκρατικής κοινωνίας και μία από τις βασικές προϋποθέσεις για την πρόοδο αυτής και την ανάπτυξη του ατόμου. Η άσκηση, βέβαια, του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης υπόκειται στους προβλεπόμενους από την παράγραφο 2 του άνω άρθρου 10 της ΕΣΔΑ περιορισμούς, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται να αναιρούν στην ουσία του το δικαίωμα αυτό. Η ελευθερία αυτή της έκφρασης, η οποία περιλαμβάνει πρωτίστως το δικαίωμα του ατόμου να εκφράζεται ελεύθερα και να διαδίδει ή μεταδίδει τη σκέψη του και τις ιδέες του σε άλλους, κατοχυρώνεται με τις πιο πάνω διατάξεις του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ και για τους δικαστικούς λειτουργούς γενικά, οι οποίοι, όμως, υπόκεινται κατά την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος τους σε περιορισμούς που επιβάλλει ο νόμος και που είναι αναγκαίοι για τη διασφάλιση του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας. Ειδικότερα, το δικαίωμα έκφρασης δημοσίως της γνώμης από τους δικαστικούς λειτουργούς προστατεύεται με τη διάταξη της παραγράφου 5 εδ. β του προαναφερθέντος άρθρου 91 του ως άνω Ν 1756/1988 (όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 14 παρ. 3 του Ν 1868/1989), στην οποία ορίζεται ότι «δεν αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα για το δικαστικό λειτουργό... β) η έκφραση γνώμης δημοσίως, εκτός αν γίνεται με σκοπό τη μείωση του κύρους της δικαιοσύνης ή υπέρ ορισμένου κόμματος ή άλλης ορισμένης πολιτικής οργάνωσης». Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η έκφραση της γνώμης δημοσίως από δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό, τόσο για θέματα που αφορούν την οργάνωση, λειτουργία και ανεξαρτησία της δικαιοσύνης ή τους δικαστικούς εν γένει λειτουργούς της, όσο και για οποιαδήποτε, άλλης φύσεως, θέματα (φιλοσοφικά, επιστημονικά, πολιτιστικά, κοινωνικά), είναι επιτρεπτή, εκτός αν αποτελεί οποιοσδήποτε μορφής εκδήλωση υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος ή αν από το περιεχόμενο αυτής και τις περιστάσεις υπό τις οποίες γίνεται συνάγεται σκοπός του δικαστικού λειτουργού για μείωση του κύρους της δικαιοσύνης, οπότε στοιχειοθετείται σε βάρος του πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου 91 του Ν 1756/1988 (βλ. σχ. ΑΠ ΟΛ 4/1991 σε Συμβούλιο).

Στην προκείμενη περίπτωση (...) προέκυψαν τα εξής: Ο εγκαλούμενος αντεισαγγελέας Εφετών, που υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, είναι πρόεδρος του αναγνωρισμένου συνδικαλιστικού σωματείου με την επωνυμία « Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος», θέση στην οποία επανεκλέχθηκε κατά τις διενεργηθείσες προσφάτως στην Ένωση αυτή αρχαιρεσίες. Με την ιδιότητα αυτή, του νεοεκλεγέντος προέδρου της πιο πάνω δικαστικής Ένωσης, ο εγκαλούμενος, τηρώντας έθιμο που ισχύει στην Ένωση αυτή για τους νεοεκλεγόμενους Προέδρους, παραχώρησε συνέντευξη σε δημοσιογράφο της ημερήσιας εφημερίδας Αθηνών «ΤΑ ΝΕΑ», η οποία δημοσιεύθηκε στο με αριθμό 1908 φύλλο της 18.3.2008 της εν λόγω εφημερίδας, (σελίδα 10), υπό τον τίτλο «Κουκούλωσαν τις υποκλοπές». Κατά τη δοθείσα συνέντευξη, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό της, ο εγκαλούμενος απάντησε στις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν σ' αυτόν από τη δημοσιογράφο της παραπάνω εφημερίδας για θέματα σχετικά με την κατάσταση και λειτουργία της δικαιοσύνης στη χώρα μας και συγκεκριμένα για θέματα αναφερόμενα στο χειρισμό από τους αρμόδιους εισαγγελείς ορισμένων υποθέσεων της επικαιρότητας με μεγάλο κοινωνικοπολιτικό ενδιαφέρον (υποκλοπές, ομόλογα), στον τρόπο επιλογής των προέδρων των ανώτατων δικαστηρίων και του εισαγγελέα του ΑΠ από την εκάστοτε Κυβέρνηση, στις κρίσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του ΑΠ σε ζητήματα υπηρεσιακών μεταβολών των δικαστικών λειτουργών, στις συνθήκες άσκησης από τους δικαστικούς λειτουργούς των καθηκόντων τους, στις προτάσεις της Ένωσης Εισαγγελέων για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και στη στάση της πολιτείας, απέναντι στα εν γένει προβλήματα της δικαιοσύνης. Ειδικότερα στη συνέντευξη αυτή διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι εξής, στις αντίστοιχες παρακάτω ερωτήσεις της δημοσιογράφου, απαντήσεις του εγκαλουμένου, οι οποίες, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην κρινόμενη πειθαρχική αγωγή, φέρονται να εμπεριέχουν ισχυρισμούς-δηλώσεις του εγκαλουμένου που είναι ασυμβίβαστες προς το αξίωμα του δικαστικού λειτουργού, θίγουν βάνουσα το κύρος της δικαιοσύνης και

συνιστούν, υπό τις περιστάσεις που έγιναν, αναξιοπρεπή ή απρεπή εκτός υπηρεσίας συμπεριφορά του εισαγγελέα αυτού λειτουργού, συγκροτούν δε για τις αιτίες αυτές το αποδιδόμενο στον εγκαλούμενο πειθαρχικό παράπτωμα, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 1, 3 εδ. ζ, 5 εδ. β' του Ν 1756/1988: Ερώτηση: «Ο χειρισμός μεγάλων υποθέσεων (υποκλοπές, ομόλογα) έφερε τα τελευταία χρόνια κάποιους συναδέλφους σας στο επίκεντρο πολιτικών αντιπαραθέσεων. Ευσταθούν οι αιτιάσεις περί αδράνειας ή και συγκάλυψης ακόμη;». Απάντηση: «Από τις υποθέσεις που αναφέρατε ξεχωρίζω αυτή των υποκλοπών ως την πλέον σημαντική, αφού συνδεόταν με θέματα εθνικής ασφάλειας και λειτουργίας του ίδιου του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Ειδικά για την υπόθεση αυτή δεν μπορώ παρά να αναγνωρίσω ότι υπήρξε αδικαιολόγητη αδράνεια της Εισαγγελίας τουλάχιστον κατά το αρχικό στάδιο. Μία προκαταρκτική έρευνα που έπρεπε να ολοκληρωθεί σε λίγες-ελάχιστες ημέρες, διήρκεσε έντεκα ολόκληρους μήνες, με πρόδηλα αρνητικά αποτελέσματα για την νφ ανακάλυψη της αλήθειας». Ερώτηση: «Συνηθίζεται αυτό;». Απάντηση: «Υπενθυμίζω ότι σκοπός της προκαταρκτικής εξέτασης είναι η βάσιμη διαπίστωση τέλεσης αξιόποινης πράξης, ανεξάρτητα από τον εντοπισμό ή μη των προσώπων των δραστών. Εφόσον αυτό συμβεί, τότε ο εισαγγελέας είναι υποχρεωμένος να κινήσει αμέσως την ποινική δίωξη κατά του οποιουδήποτε υπαιτίου. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η τέλεση των αξιόποινων πράξεων ήταν βέβαιη ήδη από την έναρξη της προκαταρκτικής εξέτασεως. Δεν μπορώ επίσης να μην επιστημάνω το γεγονός ότι για πρώτη φορά στα δικαστικά χρονικά του τόπου η διεξαγωγή μιας τόσο σημαντικής έρευνας κρατήθηκε απολύτως μυστική και μάλιστα για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα». Ερώτηση: «Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης πως συμπεριφέρεται απέναντι στα προβλήματα αυτού του τόσο κρίσιμου τομέα;». Απάντηση: «Ελάχιστοι από τους υπουργούς Δικαιοσύνης που πέρασαν είχαν μεράκι και όραμα. Και σχεδόν κανένας δεν αντιμετώπισε τα οξύτα προβλήματα της δικαιοσύνης με μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και πρόγραμμα. Μάλιστα, ορισμένοι Υπουργοί Δικαιοσύνης - κυρίως λόγω άγνοιας του αντικείμενου - εγκλωβίσθηκαν σε ένα σκληρό περιβάλλον συμβούλων που τους παρέσυρε στη λήψη μέτρων τα οποία όχι μόνο δεν επέλυσαν αλλά αντίθετα επέτειναν το πρόβλημα της Δικαιοσύνης». Ερώτηση: «Από τα προβλήματα της Δικαιοσύνης ποιά θεωρείτε το σημαντικότερο;». Απάντηση: «Τη βραδύτητα των ρυθμών απονομής της, σε συνδυασμό προς τις άθλιες - τριτοκοσμικές - συνθήκες υπό τις οποίες οι δικαστικοί λειτουργοί ασκούν τα καθήκοντά τους, σε κλίμα μόνιμης ανασφάλειας. Ερώτηση: «Ανασφάλεια, γιατί;». Απάντηση: «Εξαιτίας των πολλών και σοβαρών αδικιών του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου σε θέματα προαγωγών, μεταθέσεων, αποσπάσεων κ.λπ. με τη λήψη αποφάσεων, απρόσμενα ευμενών ή δυσμενών, για τους υπό κρίση συναδέλφους, που δημιουργούν - εύλογα - αισθήματα πικρίας, απογοήτευσης και ανασφάλειας. Εκτός όμως από αυτά, ανακύπτει και το κεφαλαιώδες ερώτημα: Αν δεν μπορούμε να έχουμε πραγματική δικαιοσύνη στις μεταξύ μας εσωτερικές σχέσεις, τι είδους δικαιοσύνη απονέμουμε προς τα έξω». Ερώτηση: «Αιτιολογούνται οι αποφάσεις αυτές του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου;». Απάντηση: «Δυστυχώς - και αυτό είναι το εκπληκτικό - οι αποφάσεις του ΑΔΣ κατά κανόνα δεν αιτιολογούνται ουσιαστικά, παρά το σχετικό αίτημα της Ενωσέως μας, που μάλιστα έχει διατυπωθεί και δημοσίως».

Από το παραπάνω τμήμα της συνέντευξης του εγκαλούμενου, σε συνδυασμό και με το υπόλοιπο τμήμα αυτής, στο οποίο διαλαμβάνεται, πλην άλλων, θετική γνώμη του εγκαλουμένου για το χειρισμό της υπόθεσης των ομολόγων από τους αρμόδιους εισαγγελικούς και δικαστικούς λειτουργούς, γίνεται φανερό ότι ο εγκαλούμενος, ενεργώντας με την ιδιότητα του νεοεκλεγέντος προέδρου του

συνδικαλιστικού σωματείου «Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος», αλλά και του εισαγγελικού λειτουργού, εξέφρασε δημοσίως, δια του τύπου, τη γνώμη του και άσκησε κριτική για τα άνω ζητήματα που αφορούν γενικότερα τη δικαιοσύνη και συγκεκριμένα για τον τρόπο χειρισμού από τους αρμόδιους εισαγγελικούς λειτουργούς της υπόθεσης των υποκλοπών τηλεφωνικών συνομιλιών, για τη στάση της πολιτείας (Υπουργών της Δικαιοσύνης) απέναντι στα προβλήματα της Δικαιοσύνης και για τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου του ΑΠ σε θέματα προαγωγών, μεταθέσεων κ.λπ. των δικαστικών λειτουργών. Αναλυτικότερα: α) Αναφορικά με την υπόθεση των υποκλοπών των τηλεφωνικών συνομιλιών πολιτών και πολιτικών, για την οποία προηγουμένως είχε περατωθεί η διενεργηθείσα από τον αρμόδιο (Εισαγγελέα πρωτοδικών Αθηνών προκαταρκτική εξέταση και είχε τεθεί η υπόθεση στο αρχείο αγνώστων δραστών, εξέφρασε την προσωπική του γνώμη και κριτική άποψη, ότι στην υπόθεση αυτή, η έρευνα της οποίας παρά τα καθιερωμένα και κρατούντα στην Εισαγγελία δεν ανακοινώθηκε στον τύπο, αλλά κρατήθηκε μυστική για μεγάλο χρονικό διάστημα, (γεγονός που δεν έχει ξανασυμβεί στη νεώτερη ιστορία της), υπήρξε αδικαιολόγητη αδράνεια της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών τουλάχιστον κατά το αρχικό στάδιο, επικαλούμενος για την αιτιολόγησή της ιδίως το αντικειμενικό γεγονός ότι η προκαταρκτική έρευνα στη συγκεκριμένη υπόθεση διήρκεσε ένδεκα ολόκληρους μήνες, ενώ κατά τη γνώμη του έπρεπε να ολοκληρωθεί σε λίγες ημέρες, ενόψει της φύσεως της προκαταρκτικής εξέτασης, η οποία αφ'εαυτής έχει επείγοντα χαρακτηριστικά και γι' αυτό πρέπει να ολοκληρώνεται μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Δεν ανήκει στον εγκαλούμενο η επιλογή της φράσης «Κουκούλωσαν τις υποκλοπές», ως τίτλου της συνέντευξής του στην παραπάνω εφημερίδα, η οποία, άλλωστε και δεν συνάγεται από το περιεχόμενο της γνώμης που αυτός διατύπωσε αναφορικά με το χειρισμό της συγκεκριμένης υπόθεσης από τους αρμόδιους εισαγγελικούς λειτουργούς. Η επιλογή του ως άνω τίτλου εντάσσεται, κατά την κρίση του Συμβουλίου, στην, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, συνήθη τακτική των δημοσιογράφων και διευθυντών σύνταξης των εφημερίδων να επιλέγουν τίτλους σε συνεντεύξεις ή άρθρα που προσελκύουν την προσοχή του αναγνωστικού κοινού, β) Σχετικά με τη στάση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης απέναντι στα προβλήματα της δικαιοσύνης, ο εγκαλούμενος εξέφρασε την προσωπική του άποψη, ότι «ελάχιστοι από τους υπουργούς της Δικαιοσύνης είχαν μεράκι και όραμα και ότι σχεδόν κανένας δεν αντιμετώπισε τα οξύτα προβλήματα της Δικαιοσύνης με μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και πρόγραμμα...», ασκώντας έτσι οξεία κριτική στους διατελέσαντες κατά καιρούς Υπουργούς της Δικαιοσύνης για τα μέτρα που έλαβαν ή που παρέλειψαν να λάβουν για την επίλυση των προβλημάτων της δικαιοσύνης. Και γ) Καθόσον αφορά στις κρίσεις του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου του ΑΠ σε ζητήματα μεταβολών στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργών, έχοντας υπόψη του συγκεκριμένες περιπτώσεις δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών που αδικήθηκαν με αφορμή την ευρείας έκτασης παρακάμψη της σειράς επετηρίδας των συναδέλφων που ζητούσαν μετάθεση κ.λπ., εξέφρασε την προσωπική του άποψη, ότι κατά καιρούς (διαχρονικά) εκδίδονται από το ΑΔΣ του ΑΠ πολλές άδικες αποφάσεις σε θέματα προαγωγών, μεταθέσεων, αποσπάσεων κ.λπ. των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, εξαιτίας των οποίων οι τελευταίοι συχνά εξέφραζαν αιτιάσεις και αισθήματα αδικίας και πικρίας, με αποτέλεσμα να ασκούν τα καθήκοντά τους σε κλίμα μόνιμης ανασφάλειας, καθώς και ότι οι αποφάσεις του ΑΔΣ κατά κανόνα δεν αιτιολογούνται ουσιαστικά, ασκώντας έτσι οξεία αρνητική κριτική για τη λειτουργία, διαχρονικά, του ΑΔΣ του ΑΠ αναφορικά με τις αποφάσεις του στα πιο πάνω θέματα υπηρεσιακών μεταβολών των

δικαστικών λειτουργών. Την άποψη του δε αυτή, ανεξαρτήτως του αν ήταν ορθή ή όχι, τη διαμόρφωσε αυτός, έπειτα από βάσιμες αιτιάσεις και παράπονα πολλών συναδέλφων του - εισαγγελέων - , των οποίων κατά καιρούς είχε γίνει δέκτης, για άδικες αποφάσεις του ΑΔΣ του ΑΠ σε περιπτώσεις ιδίως μεταθέσεων που αφορούσαν τους ίδιους, κατά τις οποίες είχε παρακαμφθεί η σειρά τους στη σχετική επετηρίδα, χωρίς να παρατίθεται γι' αυτό καμιά αιτιολογία στις σχετικές αποφάσεις του ΑΔΣ, αλλά και ενόψει του γεγονότος ότι δεν έχουν θεσπισθεί νομοθετικές μέχρι σήμερα αντικειμενικά και ασφαλή κριτήρια που να διέπουν τις υπηρεσιακές μεταβολές των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και ιδίως τις μεταθέσεις αυτών, όπως είχε ζητήσει προηγουμένως η Ένωση Εισαγγελέων, με τις από 15.6.2006 και 26.3.2008 δημόσιες ανακοινώσεις του Δ.Σ. αυτής. Με αυτά τα δεδομένα το Συμβούλιο κρίνει, ότι οι απαντήσεις και οι ισχυρισμοί - δηλώσεις του εγκαλουμένου που περιέχονται στο επίμαχο τμήμα της συνέντευξής του στην πιο πάνω εφημερίδα αποτελούν έκφραση, δημοσίως, γνώμης και άσκηση κριτικής για ζητήματα που αφορούν τη δικαιοσύνη, στην οποία προέβη ο εγκαλούμενος στα πλαίσια της συνδικαλιστικής δραστηριότητάς του, ασφαλώς με την ιδιότητα του νεοεκλεγέντος προέδρου της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, αλλά συγχρόνως και με αυτή του εισαγγελικού λειτουργού. Από το όλο περιεχόμενο της γνώμης και της κριτικής του άποψης και τις περιστάσεις υπό τις οποίες εκφέρθηκαν δεν συνάγεται σκοπός του εγκαλουμένου για μείωση του κύρους δικαστικών ή εισαγγελικών λειτουργών, ούτε των οργάνων διοίκησης της δικαιοσύνης και κατ' επέκταση της ίδιας της δικαιοσύνης. Δεν υπάρχουν ανακριβείς, ψευδείς ή συκοφαντικοί ισχυρισμοί του εγκαλουμένου στην παραπάνω συνέντευξή του. Αυτή δεν έγινε με σκοπό τη μείωση του κύρους της δικαιοσύνης ή υπέρ ορισμένου κόμματος ή άλλης ορισμένης πολιτικής οργάνωσης. **Άλλωστε η έννομη τάξη θέλει την κριτική αυτή, που δεν βλέπτε σε καμιά περίπτωση το κύρος της δικαιοσύνης.** Η συμπεριφορά του εγκαλουμένου δεν ήταν αναξιοπρεπής ή απρεπής. Οι δε ως άνω περιστάσεις, υπό τις οποίες εκφέρθηκε η γνώμη και η κριτική του άποψη σε καμιά περίπτωση δεν μειώνουν και το κύρος του ίδιου ως εισαγγελικού λειτουργού και συνδικαλιστικού εκπροσώπου του ως άνω σωματείου. Παρέπεται από όλα αυτά, ότι σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 5 εδ. γ' και β' του Ν 1756/1988, όπως αυτές αναλύθηκαν, σε συνδυασμό και με τις παραπάνω διατάξεις του Συντάγματος, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και του Διεθνούς Συμφώνου, **η έκφραση δημοσίως της γνώμης και της κριτικής άποψης από μέρους του εγκαλουμένου για τα πιο πάνω ζητήματα που αφορούν τη δικαιοσύνη ήταν επιτρεπτή.** Με βάση αυτά δεν στοιχειοθετείται στην κρινόμενη υπόθεση (αντικειμενικά και υποκειμενικά) το αποδιδόμενο σ' αυτόν με την κρινόμενη πειθαρχική αγωγή παράπτωμα, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 1, 3 εδ. ζ, 5 εδ. β' του Ν 1756/1988.

Συνακόλουθα πρέπει το Συμβούλιο τούτο να αποφανθεί ότι ο εγκαλούμενος δεν τέλεσε το παράπτωμα αυτό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται, ότι ο εγκαλούμενος Σωτήριος Μπάγιας, αντεισαγγελέας Εφετών Αθηνών, δεν τέλεσε το πειθαρχικό παράπτωμα που του αποδίδεται με την ΕΠ... πειθαρχική αγωγή του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αθανασίου Κονταξή. (...)

* Η Απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΑΠ εκδόθηκε επί Πειθαρχικής Αγωγής που ασκήθηκε εις βάρος του Σ. Μπάγια, με αφορμή τη συνέντευξή του στην Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» της 18.03.2008 (βλ. αυτήν πιο πάνω).

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αποχώρηση από την υπηρεσία της Γραμματέως της ΕΕΕ Ελένης Πανταζή

Στα τέλη του 2014 αποχώρησε από την υπηρεσία, λόγω συνταξιοδότησης, η υπάλληλος της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών Ελένη Πανταζή που διετέλεσε επί σειρά ετών, υπεύθυνη της Γραμματείας της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος. Κατά την άσκηση των καθηκόντων της στα γραφεία της Ένωσης, με την ανυπόκριτη ευγένεια, την εξαιρετική αποτελεσματικότητα, την ακαταπόνητη προθυμία και τη διάθεση συνεργασίας

με όλους τους συναδέλφους, αποτέλεσε για την Ένωσή μας -με τη λειτουργία της οποίας ταυτίστηκε αναπόσπαστα- ένα «θεσμικό πρόσωπο». Χωρίς υπερβολή, έδωσε και την ψυχή της για την Ένωσή μας, συνδράμοντας αλόγιστα με την πολύτιμη εμπειρία της και όσους συναδέλφους της τη διαδέχθηκαν στη θέση της γραμματείας, ακόμη δε και μετά την υπηρεσιακή μετακίνηση της σε άλλο Τμήμα της Εισαγγελίας. Με την ευκαιρία της αποχώρησης της από την Υπηρεσία και ως μικρό δείγμα αναγνώρισης της μεγάλης προσφοράς της, το Δ.Σ. της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, την

05.03.2015, παρέθεσε δείπνο προς τιμήν της, στη διάρκεια του οποίου, σε κλίμα συγκινησιακής φόρτισης, της απένειμε αναμνηστική πλακέτα και της πρόσφερε συμβολικό δώρο. Το Διοικητικό Συμβούλιο, και από τη θέση αυτή, ευχαριστεί δημόσια τη φίλη Ελένη Πανταζή, για την ανεκτίμητη, πολυετή συνεισφορά της στην εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης μας. Ελπίζουμε ότι θα φανεί συνεπής στην υπόσχεσή της ότι θα συνεχίσει να βρίσκεται κοντά μας και να μας συνδράμει με την εμπειρία, το ήθος και τις ψυχικές της αρετές.

Ημερίδα στη Διεύθυνση
Εγκληματολογικών Ερευνών

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος και η Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών του Αρχηγείου ΕΛΑΣ (ΔΕΕ), συνδιοργάνωσαν Ημερίδα που έλαβε χώρα την 12.03.2015, στις νέες εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης, στην περιοχή Ελαιώνα Αθηνών.

Κατά την έναρξη της Ημερίδας, έλαβε χώρα παρουσίαση του Οργανογράμματος των επιμέρους Τμημάτων της από το νέο Διοικητή της, Υποστράτηγο Δημήτριο Παπαναγιώτου και ακολούθησε ενημέρωση για τις αρχές, το πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας των Εργαστηρίων βιοχημικών αναλύσεων, από την επικεφαλής της Υποδιεύθυνσης Βιολογικών εξετάσεων (Γενετικού Υλικού-ανίχνευσης DNA), Υποστράτηγο Πηνελόπη Μηνιάτη.

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες Εισαγγελείς περιηγήθηκαν στα Τμήματα Δακτυλοσκοπίας, Εξερευνήσεων, Εργαστηρίων Πυροβόλων Όπλων & Ιχνών Εργαλείων, Δικαστικής Γραφολογίας και Πλαστότητας Εντύπων & Αξιών, Χημικών & Φυσικών εξετάσεων, Εξέτασης Ψηφιακών και Ηχητικών Πειστηρίων, Μεθοδικοτήτων - Φωτογραφικού και Στατιστικής - Αρχείων, Ανάλυσης Βιολογικών Υλικών, Εθνικού Αρχείου Δεδομένων Γενετικών Τύπων και Επιστημονικής Υποστήριξης και ακολούθησε ξενάγηση στην έκθεση «ιστορικών και πρωτότυπων όπλων».

Σε καθένα από τα Τμήματα έγινε παρουσίαση από το Αστυνομικό Προσωπικό που τα στελεχώνει του επιστημονικού και πρακτικού τρόπου εκτέλεσης των εξειδικευμένων ανακριτικών πράξεων που τους ανατίθενται και απαντήθηκαν ερωτήματα των συναδέλφων, αναφορικά με ειδικότερα τεχνικά ζητήματα της ειδικότητάς τους.

Μετά το πέρας της ξενάγησης, ακολούθησε γεύμα που παρέθεσε η Ένωση μας, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων της ΔΕΕ.

Μετά την επιτυχία της εκδήλωσης, διατυπώθηκε η κοινή επιθυμία της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών για επανάληψή της εν ευθέτω. Η εκ του σύνεγγυς διαμόρφωση άποψης εκ μέρους των Εισαγγελέων, σχετικά με τα interna corporis και τη μεθοδολογία των Τμημάτων της ΔΕΕ, η οποία βαρύνεται με το δύσκολο έργο της διευκόλυνσης με καίριο τρόπο της ποινικής διαδικασίας, αναλαμβάν-

νοντας την «αποκωδικοποίηση» δυσχερών τεχνικών ζητημάτων για λογαριασμό των αρχών εφαρμογής του νόμου, αξιολογείται ως ιδιαίτερης σημασίας. Τέλος, το ΔΣ της ΕΕΕ επιθυμεί να ευχαριστήσει θερμά τον προηγούμενο Διοικητή της ΔΕΕ, Ταξίαρχο Μανώλη Πλουμή, ο οποίος προετοίμασε μείζον μέρος της Ημερίδας, αλλά κατά την πραγματοποίησή της είχε πλέον αποχωρήσει σε άλλη Υπηρεσία.

Ο Διοικητής της ΔΕΕ, Υποστράτηγος Δ. Παπαναγιώτου.

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος και ο Δικηγορικός Σύλλογος Γυθείου διοργανώνουν
Νομικό Συνέδριο με θέμα «Η ισοτιμία των τριών εξουσιών» (Οίτυλο 26/28.06.2015)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή 26 Ιουνίου 2015

18.30 - 19.30 Προσέλευση - Εγγραφές

19.30 - 21.30 Α΄ Συνεδρία

Προσφώνηση: Δ. Ζημιανίτης, Γενικός Γραμματέας ΕΕΕ
Χαιρετισμοί: Κ. Τζαβέλλας, Πρόεδρος ΕΕΕ, Γ. Μητσάκος, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Γυθείου, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος, Ε. Κουτζαμάνη, Εισαγγελέας Αρείου Πάγου, Π. Ανδρεάκος, Δήμαρχος Αν. Μάνης, Εκπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων, Εκπρόσωποι των Δικαστικών Ενώσεων
Εισαγωγή: Π. Αδάμης, Αντιπρόεδρος ΕΕΕ

Κήρυξη έναρξης: Ν. Παρασκευόπουλος, Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
21.30 - 24.00 Παράθεση δείπνου από το Δικηγορικό Σύλλογο Γυθείου

Σάββατο 27 Ιουνίου 2015

10.00 - 13.00 Β΄ Συνεδρία

Η Δικαιοσύνη και η Εκτελεστική Εξουσία

Συντονισμός: Ε. Κουτζαμάνη, Εισαγγελέας ΑΠ

Εισηγητές: Α. Ζαΐρη, Αντεισαγγελέας ΑΠ (Η κανονι-

στική θέση της Δικαιοσύνης στην επιβίωση του Δημοκρατικού Πολιτεύματος), Ν. Κουράκης, Ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ (Ο διορισμός των βουλευτών ως υπουργών και η διάκριση των εξουσιών), Α. Κοτσαλής, Καθηγητής ΕΚΠΑ (Ο νόμος περί ευθύνης των υπουργών), Ε. Συροπούλου, Εισαγγελέας Πρωτοδικών (Η βουλευτική ασυλία).

Παραμβάσεις: Χ. Αθανασίου, τ. Υπουργός Δικαιοσύνης, Π. Μπρακουμάτσος, τ. Πρόεδρος ΕΕΕ, Π. Παναγιωτόπουλος, Αντεισαγγελέας Εφετών, Α. Πατσαβέλλας, Αντεισαγγελέας Εφετών, Μ. Δημητριάδου, Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Σπ. Παππάς, Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Δρ. Δ. Αδάμης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Δουβλίνου, Α. Καραφλός, Αντεισαγγελέας Εφετών

12.30 - 13.00 Συζήτηση

17.30 - 19.00 Επίσκεψη στην ιστορική Ιερά Μονή «Ντεκούλου»

19.00 - 21.00 Πύργος Διρού (εορταστικές εκδηλώσεις)

21.00 Παράθεση δείπνου από το Δήμο Μάνης

Κυριακή 28 Ιουνίου 2015

09.15 - 12.00 Γ΄ Συνεδρία

Η Εκτελεστική Εξουσία και η Δικαιοσύνη

Συντονιστής: Α. Κατσιρώδης, Αντεισαγγελέας ΑΠ

Εισηγητές: Π. Μεϊδάνης, Εισαγγελέας Πρωτοδικών (Η επιλογή της ηγεσίας των ανωτάτων δικαστηρίων), Γ. Δούβας, Εισαγγελέας Πρωτοδικών (Ο Εισαγγελέας έναντι των κρατικών οργάνων), Κ. Κολιοκώστα, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών (Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί δικαστικών υποθέσεων), Θ. Λαφαζάνος, Αντιπρόεδρος ΑΠ ε.τ. (Η δυναμική της ισοτιμίας. Από το παρελθόν στο παρόν)

Παραμβάσεις: Π. Καμμένος, Υπουργός Άμυνας, Dr. Dean Pagedas, Director M.Q. Ουάσιγκτον, ΗΠΑ, Μ. Γκανέ, Αντεισαγγελέας Εφετών, Δ. Μητρουλιάς, Αντεισαγγελέας Εφετών, Ν. Αντωνάρακος, Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Α. Μπαλιτσάρη, Δικηγόρος Γυθείου, Ν. Νταής, Πρόεδρος Πρωτοδικών, Ν. Παπαδάκη, Γ.Δ. Υπουργείου Παιδείας

11.15 - 11.45 Συζήτηση

11.45 - 12.00 Συμπεράσματα

Κ. Τζαβέλλας, Αντεισαγγελέας Εφετών

12.00 Μετάβαση στον Πύργο Διρού (παραδοσιακοί χοροί - γεύμα)

ΝΕΟΙ ΝΟΜΟΙ

1 Ν 4310/2014 (ΦΕΚ Α΄ 258/8.12.2014, «Ερευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις»). Με το άρθρο 86 § 4 προστίθεται νέο εδάφιο στο άρθρο 2 Ν 2472/97 και, πλέον, καθίσταται δυνατή με αιτιολογημένη διάταξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών η δημοσιοποίηση στοιχείων και φωτογραφίας κατηγορουμένου ανεξαρτήτως της πράξης για την οποία κατηγορείται αμέσως με την άσκηση της ποινικής δίωξης (και πριν την πάροδο της 2ημερης προθεσμίας προσφυγής του καθ' ου ενώπιον του Εισαγγελέα Εφετών), αν κρίνεται ιδιαίτερα επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και διαφεύγει τη σύλληψη ή είναι αγνώστου διαμονής.

2 Ν 4315/2014 (ΦΕΚ Α΄ 269/24.12.2014, «Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα - Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις»). Με το άρθρο 13 τροποποι-

είται η διάταξη του άρθρου 286 ΠΚ («Παραβίαση κανόνων οικοδομικής») επερχομένης μεταβολής ως προς τον απώτατο χρόνο παραγραφής (§ 3 : 25 έτη από την παραβίαση των κανόνων).

3 Ν 4316/2014 (ΦΕΚ Α΄ 270/24.12.2014, «Ιδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, ..., ρυθμίσεις θεμάτων Υπ. Υγείας κ.α. διατάξεις»). Με το άρθρο 94 τροποποιείται το άρθρο 17 Α § 8 Ν 2523/1997 ως προς το χρόνο έναρξης ισχύος της διάταξης των Εισαγγελέων Οικονομικού Εγκλήματος, για τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων κ.λπ. περιουσιακών στοιχείων διαρκούς ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης, για την εξακρίβωση τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής κ.λπ., η οποία πλέον ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της προς τον Οργανισμό ή την

Υπηρεσία, προς την οποία απευθύνεται, όπως αυτή προσδιορίζεται στο εδ. 4 της ίδιας διάταξης.

4 Ν 4320/2015 (ΦΕΚ Α΄ 29/19.03.2015, «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης ... κ.λπ. διατάξεις»). Με τις διατάξεις των άρθρων 6 - 15 ιδρύεται «Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς» και καθορίζονται οι αρμοδιότητες και η οργάνωση των υπηρεσιών της.

5 Ν 4321/2015 (ΦΕΚ Α΄ 32/21.03.2015, «Ρυθμίσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας»). Με το άρθρο 20 τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 25 § 1 Ν 1882/1990 και, πλέον, το ελάχιστο όριο για τη διάπραξη του εγκλήματος της μη καταβολής ληξιπρόθεσμων βεβαιωμένων οφειλών στο Δημόσιο καθορίζεται στο

ποσόν των 50.000 €, η δε οφειλή μικρότερων χρεών καθίσταται πλέον ανέγκλητη. Τα όρια ποινής για χρέη άνω των 50.000 € και 150.000 € παρέμειναν σταθερά (ήτοι φυλάκιση τουλάχιστον 1 και 3 ετών, αντίστοιχα), οπότε η εν λόγω πράξη υπάγεται πλέον στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου. Περαιτέρω (α) καταδικαστικές αποφάσεις ποινικών Δικαστηρίων για μικρότερα χρέη δεν εκτελούνται και, αν άρχισε η εκτέλεσή τους, διακόπτεται. (β) Οι εκκρεμείς αιτήσεις ποινικής δίωξης δεν εισάγονται προς εκδίκαση, (γ) καταργείται η δυνατότητα τήρησης της αυτόφωρης διαδικασίας για το συγκεκριμένο έγκλημα, ανεξαρτήτως ποσού οφειλής, πλην όμως αυτή διατηρείται για τα λοιπά εγκλήματα φοροδιαφυγής των άρθρων 17-19 Ν 2523/97, κατά τις υφιστάμενες διατάξεις. Περαιτέρω, με το άρθρο 30 καθίσταται ανέγκλητη η πράξη της μη καταβολής ατομικών ασφαλιστικών εισφορών μόνον στον

ΟΑΕΕ και το ΕΤΑΑ, μη εφαρμοζομένου του ΑΝ 86/1967 επ' αυτών.

6 Ν 4322/2015 (ΦΕΚ Α΄ 42/27.04.2015, «*Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ΄ τύπου και άλλες διατάξεις*»). Επέρχονται εκτεταμένες τροποποιήσεις σε πληθώρα διατάξεων του ΠΚ, του ΚΠΔ και του ΚΝΝ, ιδίως των διατάξεων για την υφ' όρον απόλυση, την ποινική αντιμετώπιση των ανηλίκων παραβατών & των εξαρτημένων χρηστών ναρκωτικών ουσιών, τις προϋποθέσεις επιβολής προσωρινής κράτησης, αντικαθίσταται το άρθρο 312 ΠΚ προς ποινικοποίηση του φαινομένου του bullying, επέρχεται ηπιότερη ποινική μεταχείριση δραστών που ενήργησαν με καλυμμένα χαρακτηριστικά κ.λπ.

7 Ν 4326/2015 (ΦΕΚ Α΄ 49/13.05.2015, «*Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της βίας στον αθλητισμό κ.α. διατάξεις*»). Επέρχονται εκτεταμένες τροποποιήσεις στο Ν 2725/1999 (ποινικοποίηση χορήγησης εισιτηρίων σε μη νομίμως λειτουργούσες λέσχες φιλάθλων αθλητικών σωματείων, εισαγωγή επιβαρυντικών περιστάσεων για την τέλεση εγκλημάτων του άρθρου 41ΣΤ του νόμου αυτού και επιβολή υποχρεωτικού ειδικού περιοριστικού όρου σε περίπτωση αναστολής της ποινής). Επέρχεται μεταβολή σχετικά με τη στελέχωση της θέσης του αρμοδίου οργάνου άσκησης δίωξης των πειθαρχικών ποδοσφαιρικών αδικημάτων που, πλέον, θα είναι εν ενεργεία Εισαγγελέας Πρωτοδικών, αναπληρούμενος από Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, με τριετή, μη ανανεώσιμη θητεία, αντί του ισχύοντος μέχρι τούδε επίτιμου δικαστή ή εισαγγελέα, ανεξαρτήτως δικαιοδοτικού κλάδου που υπηρέτησε.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΑΦΟΡΜΕΣ

Επιμέλεια: Γεώργιος Νούλης, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών

Αναβολή δίκης - 349 ΚΠΔ

1 ΑΠ 22/2015 [ΣΤ΄ Τμήμα]: «...η εμμονή του δικηγόρου στην άσκηση του δικαιώματος αποχής από τα καθήκοντα του (η οποία κατά τις διατάξεις του άρθρου 349 §§ 1,7 ΚΠΔ συνιστά δυνητικό λόγο αναβολής της ποινικής δίκης εξ ανωτέρας βίας) για την προστασία εργασιακών και συναφών συμφερόντων του είναι μικρότερης σημασίας έννομο αγαθό από την απονομή της δικαιοσύνης και πρέπει, όταν επίκειται κίνδυνος παραγραφής της υποθέσεως και ματαιώσεως της αξιώσεως της Πολιτείας προς τιμωρία του ποινικού αδικήματος που αποδίδεται στον εντολέα του, να υποχωρήσει...». Συνεπώς, εφόσον - κατά την κρίση του Δικαστηρίου - δε συντρέχει περίπτωση αναβολής της δίκης εξαιτίας του επικείμενου χρόνου παραγραφής των αδικημάτων, είναι ορθή η απόρριψη του σχετικού αιτήματος εκ του λόγου τούτου.

2 Η θεμελίωση λόγου αναβολής συνεπεία της αποχής συνηγόρου υπεράσπισης κατ' άρθρο 349 § 7 ΚΠΔ προϋποθέτει χορήγηση προς αυτόν από τον κατηγορούμενο σχετικής εξουσιοδότησης εκπροσώπησης του στη συγκεκριμένη ποινική υπόθεση (κατά τις διατάξεις των άρθρων 96 και 42 § 2 ΚΠΔ) και προσκόμιση του σχετικού εγγράφου ενώπιον του Δικαστηρίου. Συνεπώς, η επίκληση από το συνήγορο υπεράσπισης της αποχής του ίδιου από τα καθήκοντα του, ενόσω δεν αποδεικνύει την πληρεξουσιότητα του, τυχάνει απορριπτέα ως λόγος αναβολής της δίκης.

ΑΠ 85/2014 [Ε΄ Τμήμα]: («... ο εκκαλών βρέθηκε απών, εμφανίστηκε όμως, ως άγγελος, ο δικηγόρος και δήλωσε στο δικαστήριο «ότι ο δικηγορικός σύλλογος δεν του έδωσε άδεια προκειμένου να εκπροσωπήσει ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου τον πελάτη του εκκαλούντα κατηγορούμενο και ζήτησε την αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης». Το Δικαστήριο, απέρριψε το αίτημα αναβολής με την αιτιολογία ότι ... ενόψει, του ότι δεν του χορηγήθηκε η σχετική εξουσιοδότηση εκπροσώπησης του κατηγορουμένου, απαραδέκτως ζητά για λόγο που αναφέρεται στο πρόσωπό του, συνηγόρου υπεράσπισης, την αναβολή της υπόθεσης κατ' άρθρο 349 ΚΠΔ ... ούτε η κατ' άρθρο άρθρο 171§1 περ. δ΄ ΚΠΔ απόλυτη ακυ-

ρότητα λόγω μη τήρησης των διατάξεων που καθορίζουν την εκπροσώπηση και υπεράσπιση του κατηγορουμένου ιδρύεται γιατί το αίτημα αναβολής υποβλήθηκε όχι από τον εκκαλούντα, αλλά από το δικηγόρο που επρόκειτο να ζητήσει από το Δικαστήριο να του επιτρέψει την εκπροσώπηση του κατηγορουμένου, κατά τα άρθρα 340§2 και 501§1 ΚΠΔ, ο οποίος (δικηγόρος) πριν του επιτραπεί η εκπροσώπηση, δεν νομιμοποιείται να προβάλει αίτημα αναβολής που αφορά προσωπικό του κώλυμα να εμφανισθεί στο δικαστήριο και να ζητήσει να του επιτραπεί η εκπροσώπηση, η οποία, μάλιστα δεν ήταν επικτική, αφού δεν υπήρχε η από το άρθρο 340§2 ΚΠΔ προβλεπόμενη προς τούτο προϋπόθεση, δηλαδή διορισμός με νομότυπη κατά τούτο έγγραφη δήλωση.

3 Για τη κρίση της βασιμότητας αίτησης αναβολής δίκης, λόγω αποχής του συνηγόρου υπεράσπισης, θα πρέπει ο δικηγόρος να ισχυριστεί και να αποδείξει ότι ζήτησε άδεια, με επισήμανση του κινδύνου παραγραφής, από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο για να παραστεί στη δίκη και αυτός δεν του το επέτρεψε, ενόψει του ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι επιτρέπουν στα μέλη τους να παρίστανται σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, όπως οι υποθέσεις στις οποίες ανακύπτει κίνδυνος παραγραφής.

ΑΠ 609/2014 [Ζ΄ Τμήμα]

4 Το κώλυμα του συνηγόρου υπεράσπισης λόγω της απασχόλησής του σε άλλη ποινική δίκη (και προσηκόντως αποδεικνυόμενο με έγγραφη δήλωση του προς το Δικαστήριο) δε συνιστά λόγω ανώτερης βίας, αν συντρέχει κίνδυνος παραγραφής.

ΑΠ 50/2014 [ΣΤ΄ Τμήμα]: «...Λόγω ανώτερης βίας συνιστά κατάσταση εξαιρετικής, η οποία, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να προβλεφθεί και να προληφθεί από τον άνθρωπο με μέτρα εξαιρετικής επιμέλειας και σύνεσης, δημιουργώντας σ' αυτόν απόλυση αδυναμία να προβεί σε ορισμένη ενέργεια αδιάφορα από τα αίτια που τη προκάλεσαν (ΑΠ 639, 639/2010). Ενόψει δε της επικείμενης παραγραφής των αποδιδόμενων αξιοποιώνων πράξεων ... δεν συνέτρεχε στο πρόσωπο του συνηγόρου των κατηγορουμένων λόγος ανωτέρας βίας, υπό την προαναφερόμενη έννοια, δεδομένου ότι αυτός γνώριζε την ανάληψη υποχρεώσεώς του απέναντι σε αυτούς, των οποίων την υπόθεση είχε αναλάβει προς υπεράσπιση και παρά ταύτα προέκρινε άλλες επαγγελματικές του υποχρεώσεις γεγονός που γνώριζαν και οι αναιρεσείοντες στους οποίους ανακοινώθηκε το κώλυμα αυτό...».

(Σημ. του επιμελητή): Απολύτως αντίστοιχη η **ΑΠ 987/2013** (Τμ. Ζ΄).

5 Δεν δικαιολογεί λόγο αναβολής δίκης για σημαντικά αίτια η επίκληση αναπόδεικτου κωλύματος του συνηγόρου υπεράσπισης του κατηγορουμένου σε άλλη ποινική δίκη.

ΑΠ 361/2013 [ΣΤ΄ Τμήμα]: «...εμφανίστηκε ο δικηγόρος Αθηνών ως άγγελος και υπέβαλε αίτημα αναβολής για λογαριασμό του απόντος κατηγορουμένου και συγκεκριμένα

δήλωσε ότι « ο συνήγορος δικηγόρος του αδυνατεί να εμφανισθεί ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη σημερινή δικάσιμο επειδή έχει άλλο δικαστήριο», στη συνέχεια δε ο ίδιος δικηγόρος, σε σχετική ερώτηση απάντησε ότι δεν υπάρχει έγγραφο, από το οποίο να προκύπτει η επικαλούμενη από αυτόν απασχόληση του πληρεξουσίου δικηγόρου του κατηγορουμένου, ούτε η ιδιότητα του ως πληρεξουσίου. Ακολουθως, το δικαστήριο της ουσίας απέρριψε το παραπάνω αίτημα αναβολής και προχώρησε στην κατ' ουσία έρευνα της υποθέσεως.

6 Κώλυμα του συνηγόρου υπεράσπισης του κατηγορουμένου δεν δύναται να θεμελιώσει επανειλημμένως λόγο αναβολής της δίκης, ως σημαντικό προς τούτο αίτιο, σε κάθε δε περίπτωση, αν εδράζεται σε λόγους υγείας, θα πρέπει να αποδεικνύεται με έγγραφο νοσηλευτικού ιδρύματος.

ΑΠ 987/2013 [Ζ΄ Τμήμα]: «δεν εμφανίστηκε η εκκαλούσα αλλά ο δικηγόρος της ... ο οποίος για λογαριασμό της ανήγγειλε στο δικαστήριο ότι η ..., την οποία έχει διορίσει η κατηγορουμένη ως συνήγορο υπεράσπισής της, δεν μπορεί να παραστεί στο δικαστήριο κατά τη σημερινή δικάσιμο για να την υπερασπιστεί, για το λόγο ότι ασθένησε το παιδί της ... Επίσης δήλωσε ότι δεν έχει γνώση του φακέλου και ήρθε μόνο προς εξυπηρέτηση της συναδέλφου του και ζητεί την σύντομη αναβολή της δίκης. Ακολουθως το δικαστήριο απέρριψε το αίτημα αναβολής ως αβάσιμο.

Πρόσκληση - 30ετία από την ίδρυση της ΕΕΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, ενόψει της συμπλήρωσης εφέτος τριάντα (30) ετών από την ίδρυση της, διοργανώνει επίσημη εκδήλωση που θα λάβει χώρα το **Σάββατο 19 Σεπτεμβρίου 2015** και ώρα 20.00 μμ, στο **Περιστύλιο του Ζαπτείου**.

Στην εκδήλωση θα προσκληθεί η Πολιτειακή Ηγεσία, Κυβερνητικοί φορείς, η ηγεσία των Ανωτάτων Δικαστηρίων, καθώς και εκπρόσωποι των Πολιτειακών Λειτουργιών.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης θα τιμηθούν εν ζωή διατελέσαντες Πρόεδροι της ΕΕΕ, η δε τελετή θα είναι **αφιερωμένη** στον εκλιπόντα συνάδελφο **Σωτήρη Μπάγια**. Καθώς η εκδήλωση έχει εξαιρετικό και επετειακό χαρακτήρα, η συμμετοχή όλων μας σε αυτή είναι αναμενόμενη και επιβεβλημένη.

Ενόψει του περιορισμένου αριθμού θέσεων (250), θα τηρηθεί **σειρά προτεραιότητας**, μέσω της αγοράς ατομικών προσκλήσεων (ειδική τιμή πρόσκλησης 20 ευρώ). **Κράτηση θέσεων και διάθεση προσκλήσεων** γίνεται από τη Γραμματεία της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος (210-8222548, eisag@otenet.gr, κ. Α. Σπύρου) **το αργότερο μέχρι την Παρασκευή 17 Ιουλίου**.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κωνσταντίνος Τζαβέλλας, Αντεισαγγελέας Εφετών
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: Δημήτριος Ζημιανίτης, Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Γεώργιος Νούλης, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δικαστήρια πρώην Σχολής Ευελπίδων
• Κτίριο 16 • Γραφείο 204

ΤΗΛ.: 210 8222548 • FAX.: 210 8254211

E-MAIL: eisag@otenet.gr

ΕΚΔΟΣΗ: Νομική Βιβλιοθήκη 2014

ART DIRECTOR - DTP: Λάμπρος Μαντζαβίνος

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΦΩΤΟΛΙΟ & TYPICON